

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkning om formål og bestemmelser:

I dokumentet er fredningens formål og bestemmelser fremhævet som hjælp til læseren. Fremhævningerne er vejledende. Fredningens formål og bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af af fredningens formål](#)

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Naturklagenævnet:

Fredningsnævnet:

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

**Afgørelse af 31. august 2009
om
Fredning af Vitsø Nor og Søbygård området
Ærø Kommune**

**Fredningsnævnet for Fyn
J. nr. Frs. 1/2009**

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
By- og Landskabsstyrelsens baggrund for fredningsforslaget	3
Beskrivelse af fredningsområdet	4
Gældende fredning og andre beskyttelsesbestemmelser	6
Planlægningsmæssige forhold	8
Begrundelse for fredningsforslaget og forslagets hovedindhold	9
Myndighedsbehandling af vådområdeprojektet	9
Budgetoverslag	10
Sagens behandling ved Fredningsnævnet	10
Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:	11
Fredningsbestemmelser:	12
Erstatning og godtgørelse	15
Klagevejledning	15

Bilag

Fredningskort 1:10.000

Bilag 1: Areal- og lodsejerliste

Bilag 2: Resumé af vådområdeprojekt

Bilag 3: Områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og museumslovens § 29

Indledning

Ved brev af 6. januar 2009 fremsatte Miljøministeriet ved By- og Landskabsstyrelsen i henhold til naturbeskyttelseslovens § 36, jf. § 33, stk. 3, forslag til fredning af ca. 227 ha i området omkring Vitsø Nor og Søbygård på Ærø.

Den foreslåede fredning træder i stedet for Naturklagenævnets afgørelse af 11. februar 1994 om fredning af Søbygård – Vitsø Nor området i Ærøskøbing kommune, Fyns Amt.

By- og Landskabsstyrelsens baggrund for fredningsforslaget

Skov- og Naturstyrelsen Fyn har pr. 1. januar 2007 overtaget et vådområdeprojekt for Vitsø Nor fra Fyns Amt, som påbegyndte projektet i 2003. Vitsø Nor er i Regionplan 2005 udpeget som lavbundsareal indenfor biologisk interesseområde, som betyder at der er potentiale for udvikling af naturområder af stor værdi eller vådområder med henblik på kvælstofreduktion i forbindelse med regeringens vedtagne Vandmiljøplan II (VMP II) fra 1998.

Vitsø Nor var oprindeligt en regulær fjord, som udviklede sig til et nor delvist afspærret mod havet af en lang krumodde. Krumodden voksede sig med tiden større for til sidst næsten at lukke noret. I 1788 blev det endeligt lukket ved bygning af et havdige. For enden af noret mod øst ligger Søbygaard Voldsted som er et højtliggende, middelalderligt voldsted, hvorfra man har kunnet overvåge sejladsaktivitet i 1100-tallet. Syd for voldstedet har der ligget en mindre by, hvor man har kunnet sejle til. Afvandingen og inddæmningen er gennemført over en længere periode fra 1700-tallet og frem. Senest og mest effektivt i 1964-65, hvor Vitsø Nor Pumpelag blev etableret. Noret henligger nu som en mere eller mindre opdyrket flade, der strækker sig fra Søbygaard og mod nordvest afgrænset mod havet med et dige. Det inddæmmede og afvandede område omfatter et areal på ca. 150 ha., hvoraf ca. 40 % er registreret som beskyttet natur, omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og den resterende del er landbrugsjord i omdrift.

Formålet med vådområdeprojektet, som er et VMP II-projekt, er i videst muligt omfang at genskabe den naturlige fordeling og bevægelse af vand i dele af det eksisterende afvandede område i Vitsø Nor. En genskabelse af den naturlige hydrologi vil reducere indholdet af kvælstof i det vand, som udledes til Lillebælt. Herudover er formålet, at vilkårene for både eksisterende og potentielt værdifulde naturområder indenfor projektområdet forbedres. Dvs. at der sker en udvidelse af og skabes en bedre forbindelse mellem værdifulde naturtyper, samt en generel forøgelse af levesteder for plante- og dyrearter i området.

Vitsø Nor og området omkring Søbygaard blev fredet ved Naturklagenævnets afgørelse af den 11. februar 1994. Fredningens formål var at sikre de kulturhistoriske, landskabelige og naturhistoriske værdier i Søbygård-Vitsø Nor området og at udvide offentlighedens ret til færdsel og ophold i området. I forbindelse med sagens behandling besluttede Naturklagenævnet, at en egentlig vandstandshævning i noret, som ønsket af Fyns Amt med støtte fra bl.a. Miljøministeriet, kun kan gennemføres på grundlag af en ny fredningsafgørelse. Baggrunden herfor var, at Naturklagenævnet ikke mente, at de på det tidspunkt fremførte synspunkter m.h.t. til en vandstandshævning, som bl.a. indebar en fjernelse af havdiget mod vest, var tilstrækkelige som grundlag for en beslutning af så vidtrækkende karakter.

Det nu foreliggende vådområdeprojekt, som ønskes gennemført på grundlag af en teknisk og biologisk forundersøgelse, udført for Fyns Amt af Hedeselskabet (nu Orbicon) september 2004, indebærer en hævnning af vandstanden i nærmere angivne dele af noret til kote -1,50, mens havdiget mod vest opretholdes. I forhold til de ideer om hævnning af vandstanden, som blev fremført ved Naturklagenævnets behandling af den gældende fredning, foreligger der nu et teknisk set bedre funderet projekt med betydeligt mindre konsekvenser, idet det ikke forudsætter en fjernelse af havdiget. Et resumé af projektet fremgår af bilag 2.

Det har været en forudsætning for gennemførelse af vådområdeprojektet, at der blev foretaget en jordfordeling, hvor produktionsejendomme har fået tildelt erstatningsjord. Denne forudsætning er nu opfyldt ved en jordfordeling, udført af Direktoratet for FødevareErhverv v. Miljøkontoret i Tønder. Den altovervejende del af projektområdet, ca. 112 ha., er overtaget af Aage V. Jensens Fonde, som er gået positivt ind i projektet med hævnning af vandstanden og offentlighedens adgang via stiforløb. Derudover er en anden lodsejer, som var omfattet af projektet, kompenseret med en engangskompensation for rådighedsindskrænkninger.

Det er By- og Landskabsstyrelsens opfattelse, at der hermed er skabt et tilfredsstillende grundlag for at gennemføre en ny fredning, der muliggør en realisering af vådområdeprojektet med de deraf følgende natur- og miljømæssige forbedringer, uden at de hensyn som den eksisterende fredning varetager, tilsidesættes.

Beskrivelse af fredningsområdet

Geologi og Landskab

Fredningsområdet omfatter geologisk set tre forskellige landskabstyper:

1. Det storbakkede morænelandskab i den nordøstlige del af området, som er dannet under den sidste istid, og som indgår i et samlet kompleks af bakker, der indrammer Vitsø Nor mod nord og syd.
2. Det marine forland mellem noret og havet, som består af strandvolde og strandenge, der er dannet efter istiden ved erosion af og materiale transport fra klinterne nord og syd for området. Området er stærkt præget af tidligere tiders intensive råstofindvinding og fremstår i dag som en mosaik af søer, sumpe og tidvis oversvømmede arealer.
3. Selve Vitsø Nor, som oprindeligt var en havbugt, der delvis blev afsnøret af strandvoldsdannelserne mod vest. Noret er herefter blevet afvandt over flere omgange og fremstår i dag som en menneskeskabt, overvejende træløs dyrkningsflade.

Området er landskabeligt set værdifuldt og oplevelsesrigt takket være kombinationen af disse tre meget markante landskabstyper.

Biologi

Fredningsområdet rummer trods den omfattende opdyrkning en række interessante botaniske lokaliteter, overvejende i tilknytning til de eksisterende strandenge, ferske enge, overdrev og søer. Flere af de arter, som er fundet i området, er således sjældne i Danmark, og den planlagte vandstandshævning og ekstensivering af driften i store del af Noret vil givet bidrage til at sikre den eksisterende flora og øge grundlaget for flere naturtypespecifikke planter på lokaliteterne.

De uopdyrkede områder i Vitsø Nor er vigtige yngleområder for vandfugle som f.eks. Lille Lappedykker og Grågå, og for engfugle som f.eks. Vibe, Rødben, Bekkasin og Gul Vipstjert. I forbindelse med levende hegn findes et bredt udsnit af de mere almindelige småfugle, og særligt i vinterhalvåret fouragerer mange rovfugle i området. For fuglelivets vedkommende kan det ligeledes forventes, at vådområdeprojektet vil skabe bedre levevilkår i form af større fouragerings- og yngleområder.

Kulturhistorie

Vitsø Nor blev inddæmmet i slutningen af 1600-tallet og er dermed en af de ældste inddæmninger i Danmark. Der er efterfølgende gennemført en række afvandingsarbejder, senest i 1964, hvor den nuværende tilstand blev etableret.

Noret henligger nu som en opdyrket flade, der strækker sig mod nordvest ud til havdiget langs stranden. Nær ved digets sydlige ende ligger Vitsø Mølle, som tidligere drev pumpesystemet.

De arkæologiske interesser, det knytter sig til det afvandede Vitsø Nor – og specielt til de inderste dele af det ca. 2 km lange nor – er ganske omfattende. Det hænger sandsynligvis sammen med, at Noret gennem hele oldtiden og frem til 1600-tallet har udgjort Ærø's eneste vestvendte havn.

Ca. 400 m nord for voldstedet ligger Vestermølle, som er en af Danmarks ældste hollandske vindmøller, på en bakkekam, hvorfra der er udsigt i nordlig retning ud over det Sydfynske Øhav og mod syd ud over Vitsø Nor.

I den østlige del af fredningsområdet ligger Søbygaard Voldsted, et middelalderligt voldsted som er højtbeliggende på en naturlig fremskudt bakke, der falder ned mod det dengang sejlbare Vitsø Nor. Fra voldstedet, der indgik i forsvaret mod venderne i 1100-tallet, har der ligget en kongelig borg, hvorfra man kunne overvåge sejladsen på Noret. Voldstedet er anlagt i samme periode som voldstedet "Ørkild" ved Svendborg og voldstedet "Magelund" ved Ørbæk.

Umiddelbart øst for voldstedet ligger herregårdsanlægget Søbygaard på slotsbanken og Ladegårdsbanken, to kunstige, stenomsatte banker, der er opbygget i 1500-tallet i en naturlig lavning. Lavningen har da været sø, mose og vandgrave, og bankerne har som nu været forbundet med en bro.

Turisme og rekreation

Søbygård er i dag samlingssted for Ærø's beboere, og der afholdes koncerter, arrangeres festspil og udstillinger på stedet. Der er offentlig adgang til hele voldanlægget og til Søbygård, som er åbent dagligt fra 10 til 17. Der har været anvendt betydelige ressourcer fra bl.a. Ærøskøbing Kommune, Fyns Amt og Skov- og Naturstyrelsen på at restaurere destensatte borgbanker ved Søbygård og få genskabt sammenhæng, så besøgende vil kunne genopleve anlægget restaureret, som det blev opført i 1500-tallet. Det er hensigten, at den oprindelige voldgravssø også skal genskabes.

Der findes to P-pladser inden for fredningsområdet udover P-pladsen ved Søbygård. Sydvest for Søbygård Voldsted er der i tilknytning til landevejen en plads hvorfra der er adgang til Voldstedet

og videre til Vestermølle. I den vestlige ende er der ligeledes en mindre plads, hvorfra der er adgang til Vitsø Mølle og videre mød øst omkring Noret.

For at aflaste området for en potentiel merbelastning fra besøgende i det kommende naturområde og kulturmiljø, etableres der en større parkeringsplads syd for noret i udkanten af skovrejsningsområdet, ejet af Skov- og Naturstyrelsen. Det er planlagt, at der opsættes informationstavler på parkeringspladserne ejet af styrelsen samt på øvrige parkeringspladser efter aftale med lodsejer.

En del af Øhavsstien, som er en trampesti, men på denne strækning lagt på eksisterende markvej, forløber gennem fredningsområdet fra vest til øst, nord om Vitsø Nor. Øhavsstien er et omfattende stisystem etableret i 2006/2007 af det tidligere Fyns Amt og Ærø Kommune (Naturturisme I/S). Mod øst fortsætter Øhavsstien op til P-pladsen ved voldstedet. Fra stiens forløb i den østlige ende af noret er det hensigten at genetablere en gammel sti, der går mod syd, forbi moseområdet Gydemade og hen til P-pladsen ved skovrejsningsområdet. Det endelige forløb er endnu ikke fastlagt.

For at forbinde stierne og muliggøre en rundtur er der i vådområdeprojektet planlagt, at der skal forløbe en trampesti langs den sydlige grænse af projektområdet. Stien skal i den østlige ende tilsluttes den ovenfor nævnte nord-sydgående sti ved Gydemade og føres mod vest forbi den eksisterende pumpestation for at slutte efter den nye pumpestation, hvor den bliver tilsluttet Øhavsstien. For at lede gående folk længere væk fra den eksisterende bygning i den vestlige ende af området, omlægges Øhavsstien som led i vådområdeprojektet på en mindre strækning, længere nord for bygningen. Samlet set vil der således kunne skabes en rundtur på ca. 5 km og dermed en større tilgængelighed til de eksisterende og kommende naturværdier og kulturmiljøer i området.

Med det eksisterende og planlagte stiforløb vil mulighederne for at opleve det sammenhængende kulturmiljø med store naturværdier i sin fulde udstrækning blive betydeligt forbedrede. Desuden vil man kunne øge formidlingen af den middelalderlige historie og historien om inddæmningen, afvandingen og genskabelsen af noret ved opsætning af informationstavler.

Gældende fredning og andre beskyttelsesbestemmelser

Fredning

Hele fredningsområdet er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 11. februar 1994 om fredning af Søbygaard - Vitsø Nor området i Ærøskøbing kommune, Fyns Amt.

Fredningens formål er at sikre de kulturhistoriske værdier, naturhistoriske og landskabelige værdier i området, herunder den frie udsigt over Noret, samt at udvide offentlighedens ret til færdsel og ophold i området.

Fredningsområdet skal bevares i dets nuværende tilstand. Der er således forbud mod yderligere afvanding, mod nye beplantninger, ny bebyggelse og tekniske anlæg, med enkelte undtagelser, samt terrænenændringer. Der er desuden forbud mod pløjning under 25 cm inden for to nærmere angivne arkæologiske interesseområder med henblik på at beskytte fundlagene. Endeligt må der ikke udsættes ænder i de områder, der er angivet som naturarealer.

Fredningen er ikke til hinder for omlægning eller anden jordbehandling samt brug af pesticider på en række nærmere angivne kulturrenge, for at der foretages arkæologiske udgravninger, og at lavningen omkring Slotsbanken og Ladegårdsbanken føres tilbage til den oprindelige tilstand som sø, mose og vandfyldte grave. Endeligt må en oplagsplads for råstoffer opretholdes.

Offentligheden tillægges adgang til det middelalderlige voldsted og der er ligeledes adgang for cyklende og gående på nærmere angivne stier og veje, som ejerne ikke kan lukke eller forbyde færdsel på.

Endeligt har Fyns Amt, nu Ærø kommune, ret til at foretage naturpleje på arealerne, herunder at foretage nogle nærmere angivne foranstaltninger for at sikre udsigter, frilægge fortidsminder, kanalisere trafik for at undgå slitage på voldstedet og vedligeholde stier og veje. Plejemyndigheden kan desuden overtage driften af kulturrenge og naturarealer, hvis den opgives af ejeren.

Naturbeskyttelseslovens generelle bestemmelser om beskyttelse af særlige naturtyper og beskyttelseslinier

§ 3 Beskyttede naturtyper

Inden for fredningsområdet ligger der strandeng, eng, mose, hede, overdrev og vandløb, som er registreret som beskyttet natur, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens forbudsbestemmelser om tilstandsændringer. Beliggenheden af de beskyttede naturtyper fremgår af Bilag 3.

§ 15 Strandbeskyttelseslinje

I den vestlige del af fredningsområdet ligger der en strandbeskyttelseslinje på 300 m. Der må ikke placeres bebyggelse, campingvogne og lignende eller foretages beplantning eller ændringer i terrænet inden for den linje. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden, etableres hegn, placeres campingvogne og lignende eller foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel inden for denne linje. Beskyttelseslinien fremgår af fredningskortet

§ 16 Søbeskyttelseslinje

I den vestlige del af noret ved havdiget er der en sø, som stammer fra tidligere råstofudnyttelse. Denne sø udløser søbeskyttelseslinje på 150 m fordi den er over 3 ha. Der må ikke placeres bebyggelse, campingvogne og lignende eller foretages beplantning eller ændringer i terrænet inden for den linje. Beskyttelseslinien fremgår af fredningskortet.

§ 17 Skovbyggelinje

Uden for fredningsområdet ved Bromade ligger en fredskov, som udløser skovbyggelinje på 300 m, hvoraf noget af fredningsområdet ligger inden for denne linje. Der må ikke placeres bebyggelse, campingvogne og lignende inden for denne linje. Byggelinien fremgår af fredningskortet.

§ 18 Fortidsminde-beskyttelseslinje

Fortidsminderne Søbygaard Voldsted, Ladegårdsbanken og Slotsbanken i den østlige del af noret udløser beskyttelseslinjer på 100 meter. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af arealet inden for linjen eller etableres hegn, placeres campingvogne og lignende. Beskyttelseslinien fremgår af fredningskortet.

Internationale naturbeskyttelsesinteresser

Fredningsområdet rummer ikke arealer, der er omfattet af EF-habitatdirektivet, EF-Fuglebeskyttelsesdirektivet eller Ramsarkonventionen, ligesom der heller ikke er registreret forekomster af arter, som er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV.

Anden lovgivning

Vandløbsloven, § 16 Regulering af vandløb

Fredningsområdets sydlige afgrænsning ligger i vandløbet Vitsø Landkanal, som er omfattet af vandløbsloven. Vandløbet må således kun reguleres efter vandløbsmyndighedens bestemmelse.

Museumsloven, § 29 Beskyttede sten- og jorddiger og fortidsminder

Havdiget mod vest samt en række øvrige diger, især på de højereliggende dele af fredningsområdet, er omfattet af beskyttelsen, som betyder, at der ikke må ske nogen ændring af digerne. Det samme gælder de beskyttede fortidsminder Søbygaard Voldsted, Slotsbanken og Ladegårdsbanken. De beskyttede diger og fortidsminder fremgår af Bilag 3.

Bygningsfredningsloven

Søbygaard ("Slottet"), Vestermølle og Vitsø Mølle er omfattet af bygningsfredning.

Planlægningsmæssige forhold

Regionplan 2005 for Fyns Amt, ophøjet til Landsplandirektiv, er gældende for Ærø Kommunes planlægning, indtil den erstattes af en ny kommuneplan i 2009. Desuden er der en gældende kommuneplan. Regionplanen indeholder følgende udpegninger for fredningsområdet:

Hele eller dele af fredningsområdet er udpeget som:

- *SFL-område – "Særlig Følsomt Landområde"* og som *"Potentielt Vådområde"*, som betyder at lodsejere især her kan søge om tilskud til bl.a. "Pleje af Natur- og Græsarealer" under Landdistriktprogrammet (tidligere MVJ-tilskud) og her har der kunnet søges om midler til gennemførelse af vådområdeprojekter under Vandmiljøplan II.
- *"Særlig kulturhistorisk beskyttelsesområde"*. Her kan der alene tillades eller planlægges for aktiviteter af ganske ubetydeligt omfang såfremt de pågældende beskyttelsesinteresser ikke tilsidesættes.
- *"Særligt landskabeligt/geologisk beskyttelsesområde"*. Her kan alene ske bebyggelse eller etableres anlæg i ganske ubetydeligt omfang og kun såfremt de pågældende beskyttelsesinteresser ikke herved tilsidesættes.
- *"Biologisk interesseområde"*. Her kan alene ske bebyggelse eller etableres anlæg i ganske ubetydeligt omfang og kun såfremt de pågældende beskyttelsesinteresser ikke herved tilsidesættes.
- *"Negativt skovrejsningsområde"*. Her er der i regionplanen lavet en disponering af arealerne til andet formål, som f.eks. til vådområde.

- *"Nitrattfølsomt indvindingsopland"*. Her kan der som hovedregel ikke meddeles tilladelse til øget kvælstoftilførsel fra ejendomme eller anlæg med intensiv husdyrproduktion /landbrugsdrift af hensyn til drikkevandsinteresser.

Vitsø Landkanal, som afgrænser fredningsområdet mod syd, er ifølge *recipientkvalitetsplanlægning* målsat til at skulle være æstetisk tilfredsstillende samt om muligt være egnet som fiskevand.

Strandengsområdet og det lille hedeområde i fredningsområdets vestlige del er målsat som natur af international/national betydning (A målsat) i *naturkvalitetsplanen*. Eng- og moseområdet Gydemade, som ligger i fredningsområdets sydøstlige del er dels målsat som af national/regional betydning (B målsat) og international/national betydning (A målsat) i *naturkvalitetsplanen*. På den nordlige side og i den østlige del af fredningsområdet er der engområder, som er målsat som af hhv. national/regional betydning (B målsat) og regional/lokal betydning (D-målsat) i *naturkvalitetsplanen*. Ved Ny Søbygaard og Lille Søbygaard er der to overdrev, som dels er målsat som af national/regional betydning (B målsat) og regional betydning (C-målsat) i *naturkvalitetsplanen*.

I den gældende kommuneplan er området fra havdiget og ud til vandet (stranden) udlagt som område til "Rekreation/fritidsformål".

Begrundelse for fredningsforslaget og forslagets hovedindhold

Formålet med fredningsforslaget er at gøre det muligt at gennemføre det i bilag 2 beskrevne vådområdeprojekt ved at hæve vandstanden i størstedelen af Vitsø Nor, og genskabe den naturlige fordeling og bevægelse af vand i Noret i videst muligt omfang. Ud over de forbedringer for vandmiljøet, som er den primære baggrund for at udføre projektet, er det By- og Landskabsstyrelsens og Skov- og Naturstyrelsens opfattelse, at projektet vil bidrage til at forøge områdets landskabelige og oplevelsesmæssige kvaliteter og forbedre forholdene for det vilde dyre- og planteliv, herunder fuglelivet og mulighederne for at genskabe tidligere tiders sjældne flora.

Forslaget følger i øvrigt de bestemmelser, som er indeholdt i Naturklagenævnets afgørelse af 11. februar 1994, med enkelte ajourføringer i forhold til de fysiske og lovgivningsmæssige ændringer, der har fundet sted i den mellemliggende periode. Det er således ikke hensigten at pålægge lodsejere, som ikke er berørt af vådområdeprojektet yderligere begrænsninger i anvendelsen af deres ejendom.

Myndighedsbehandling af vådområdeprojektet

Svendborg Kommune har på vegne af Ærø Kommune meddelt tilladelse til at udføre projektet i henhold til naturbeskyttelsesloven. Ærø Kommune har påbegyndt sagsbehandling efter planloven og vandløbsloven og meddelt, at der kan forventes tilladelse til at udføre projektet. Miljøcenter Odense har meddelt dispensation til ændringer af stier mv. inden for strandebeskyttelseslinien.

Fyns Amt udførte i 2005 en såkaldt screening af projektet for at træffe afgørelse om, hvorvidt der skulle udarbejdes en VVM-redegørelse. Amtet besluttede, at der ikke skal udarbejdes en sådan redegørelse.

Budgetoverslag

Et fredningsforslag skal i henhold til naturbeskyttelseslovens § 36, stk. 5 ledsages af et budgetoverslag, der redegør for de forventede omkostninger, der er knyttet til forslaget.

Skov- og Naturstyrelsen, Fyn, der afholder omkostningerne til vådområdeprojektet, har oplyst, at de samlede omkostninger i forbindelse hermed forventes at blive ca. 6,75 mio. kr.

By- og Landskabsstyrelsen forventer ikke yderligere omkostninger, da lodsejerne ikke pålægges yderligere begrænsninger for deres dispositioner i forhold til den allerede gældende fredning. Ærø Kommune har i henhold til naturbeskyttelseslovens § 36, stk. 6 fået forelagt budgetoverslaget, og har med E-post af 2. december 2008 meddelt, at kommunen ikke har bemærkninger til fredningsforslaget.

Sagens behandling ved Fredningsnævnet

Fredningsnævnet for Fyn modtog fredningsforslaget den 8. januar 2009 og bekendtgjorde forslaget offentligt i henhold til naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 1, i Statstidende, Ærø Ugeavis og Fyns Amts Avis henholdsvis den 28. januar 2009 og 3. februar 2009 og indkaldte samtidig til offentligt møde og besigtigelse den 2. marts 2009.

Fredningsnævnet sendte fredningsforslaget til høring hos en række foreninger og myndigheder.

Ærø kommune har udtalt bl.a. " Kommunalbestyrelsen har behandlet fredningsforslaget på sit møde d. 11. februar 2009 og for god ordens skyld meddeles det hermed, at Ærø Kommune ikke har indsigelser mod forslaget."

Danmarks Naturfredningsforening har udtalt bl.a.: "Det skal herved meddeles, at foreningen ingen bemærkninger har til forslaget."

DOF-FYN har udtalt bl.a.: " Foreningen kan helt tilslutte sig fredningsforslaget. Vi finder, at der er et meget stort behov for at gendanne et større sø-område på Ærø. Projektet kan ikke undgå at blive en særdeles fornem fuglelokalitet. Vi ser således frem til projektet."

Aage V. Jensens Fonde har udtalt, at de kan tiltræde hovedsigtet med fredningen, men har bemærkninger vedrørende stiforløb, kreaturhegn, læskure og informationstavler.

Den 2. marts 2009 blev der afholdt besigtigelse på området samt efterfølgende offentligt møde. På mødet, der var velbesøgt, redegjorde By- og Landskabsstyrelsen for fredningsforslaget, mens Skov- og Naturstyrelsen gennemgik vådområdeprojektet samt fortalte om jordfordelingen.

Ærø kommune tilkendegav på mødet, at de ikke havde indsigelser mod forslaget.

Danmarks Naturfredningsforening tilkendegav, at foreningen fandt, at forslaget var visionært og godt, og at man i det hele kunne støtte projektet.

Friluftsrådet støttede forslaget.

Aage V. Jensens Naturfond oplyste, at fonden er positivt indstillet overfor projektet, men gentog sine bemærkninger vedrørende stiforløb, kreaturhegn, læskure og skiltning.

Lodsejer Svend Lauritsen var positivt indstillet overfor projektet og indstillet på, at stien blev flyttet længere mod nord også på hans lod.

En række lodsejere tilsluttede sig fredningsforslaget.

Ingen af de fremmødte havde indsigelser mod forslaget.

Som følge af bemærkningerne på det offentlige møde har By- og Landskabsstyrelsen efterfølgende ændret stiforløbet i overensstemmelse med ønskerne fra de berørte lodsejere, Aage V. Jensens Naturfond og Svend Lauritsen.

Ved brev af 14. april 2009 har Svend Lauritsen meddelt fredningsnævnet, at han har solgt sin lod i området til Aage V. Jensens Naturfond, der herefter er eneste berørte lodsejer.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Naturklagenævnet har ved afgørelse af 11. februar 1994 fundet, at området skal fredes til sikring af områdets kulturhistoriske, landskabelige og naturhistoriske værdier, herunder sikring af den frie udsigt over Vitsø Nor, og til forbedring af offentlighedens ret til at færdes i området.

Fredningsnævnet tiltræder, at betingelserne for fredningen fortsat er til stede. Fredningsnævnet finder endvidere, at der er grundlag for at gennemføre vådområdeprojektet og således i videst muligt omfang genskabe den naturlige fordeling og bevægelse af vand i dele af det eksisterende afvandede område. Fredningsnævnet lægger vægt på, at det vurderes, at genskabelsen af den naturlige hydrologi vil reducere indholdet af kvælstof i det vand, som udledes til Lillebælt, og at vilkårene for både eksisterende og potentielt værdifulde naturområder indenfor projektområdet forbedres, således at der sker en udvidelse af og skabes en bedre forbindelse mellem værdifulde naturtyper samt en generel forøgelse af levesteder for plante- og dyrearter i området.

Nævnet tiltræder derfor det fremsatte fredningsforslag med de ovenfor anførte ændringer vedrørende stisystem, informationstavler og mulighed for efter aftale med lodsejerne at ændre vandstandskoten.

For så vidt angår fredningens geografiske udstrækning henvises til vedhæftede fredningskort.

Der fastsættes følgende

Fredningsbestemmelser:

Formål

§ 1. Fredningens formål

Fredningen har til formål:

- at sikre og fremme de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i Søbygaard - Vitsø Nor området,
- at sikre den frie udsigt over noret samt sikre og udvide offentlighedens ret til færdsel og ophold i området,
- at give mulighed for at hæve vandstanden inden for et nærmere angivet område, så den naturlige fordeling og bevægelse af vand genskabes i videst muligt omfang.

Bestemmelser

§ 2. Bevaring og genskabelse af områdets naturværdier og kulturhistoriske værdier

Natur- og kulturhistoriske værdier i fredningsområdet skal bevares, plejes og genskabes. Området skal således bevares i dets nuværende eller forbedrede og genoprettede tilstand, i henhold til fredningens formål. Øvrige tilstandsændringer er kun tilladte i det omfang de fremgår af følgende bestemmelser eller hvis de tillades ved en dispensation efter § 9.

§ 3. Vandstandshævning og afvanding

Skov- og Naturstyrelsen, Fyn kan inden for det på fredningskortet viste projektområde udføre et vådområdeprojekt, der indebærer en hævnning af vandstanden, som beskrevet rapporten "Vitsø Nor, Nordærø, VMPII, Teknisk og biologisk forundersøgelse" (scenarie 2), udarbejdet af Hedeselskabet (nu Orbicon) september 2004.

På øvrige matrikler inden for fredningsområdet vil der være mulighed for vandstandshævning i forbindelse med senere naturforbedringsprojekter og eller ændrede afvandingsforhold i forbindelse med pleje af græs og naturarealer, hvis det tillades ved dispensation efter § 9 og efter forudgående aftale med de berørte lodsejere.

Vandstanden på de beskyttede engarealer i Gydemade kan hæves ved indgreb i de eksisterende afvandingssystemer, som det fremgår af naturgenopretningsprojektet, såfremt det forud godkendes af Ærø Kommune.

Området må ikke afvandes yderligere. Eksisterende dræn kan opretholdes og vedligeholdes, med mindre de afbrydes, som led i realiseringen af ovennævnte vådområdeprojekt.

§ 4. Sprøjtning, gødskning, jordbehandling og øvrig drift

Fredningen er ikke til hinder for, at kulturrenge, omlægges eller på anden måde jordbehandles, eller sprøjtes med pesticider, i det omfang det i øvrigt er foreneligt med naturbeskyttelseslovens § 3.

Fredningen er ikke til hinder for, at opdyrkede arealer må benyttes som hidtil mht. drift, gødskning og sprøjtning, med mindre arealet skifter status i forbindelse med vådområdeprojektet.

Nyanlæg af skov, hegn, juletræs- og pyntegrøntkulturer samt plantning af enkelte træer og vildt-remiser er ikke tilladt. Dette forbud gælder ikke for havearealer og heller ikke for sommerhus-ejendommen matr. Nr. 101 bz og 101 cc Søbygaard, Søby.

I de områder, der på fredningskortet er vist med signatur for arkæologisk interesseområde, må der - for at beskytte fundlagene - ikke foretages pløjning under 25 cm dybde. Langelands Museum eller Kulturarvsstyrelsen har ret til at afmærke de arkæologiske interesseområder i terrænet.

Der må ikke udsættes ænder i de områder, der på fredningskortet er vist med signatur for naturarealer eller i den sø og de vådområder, der opstår som følge af vådområdeprojektet.

§ 5. Bebyggelse og tekniske anlæg m.v.

I fredningsområdet må der ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, eller opstilles camping-vogne. Der må heller ikke opføres tekniske anlæg i området, herunder fremføres luftledninger.

Fredningen er dog ikke til hinder for anbringelse af læskure for kreaturer, kreaturhegn eller opførelsen af fugletårne eller andre mindre anlæg, som f.eks. informationstavler, som vil understøtte offentlighedens adgang til området, såfremt det forud godkendes af fredningsnævnet.

Forbuddet mod ny bebyggelse gælder ikke for de arealer, der i dag hører under Vestermøllegård Højskole, Lille Søbygaard og Ny Søbygaard. For disse arealer skal beliggenhed og ydre fremtræden af ny bebyggelse samt om- og tilbygninger, herunder tagudskiftninger, af eksisterende bygninger dog forud godkendes af fredningsnævnet.

§ 6. Terrænændringer m.v.

Der må ikke foretages terrænændringer, med mindre der er tale om hævnning af stier eller etablering af stier, som Ærø Kommune har tilladt eller ændring af afvandingskanaler i forbindelse med det i § 3 nævnte vådområdeprojekt.

Derudover må der således ikke udnyttes forekomster i jorden eller foretages afgravning, opfyldning eller planering. Den eksisterende anvendelse af matr. nr. 117 t Søby By, Søby, kan på samme vilkår og i samme omfang som i dag anvendes til oplægning af sten, grus og lignende materialer.

Fredningen er ikke til hinder for, at der kan foretages arkæologiske udgravninger på arealerne.

Fredningen er heller ikke til hinder for, at lavningen omkring Slotsbanken og Ladegårdsbanken føres tilbage til den oprindelige tilstand som sø, mose og vandfyldte grave.

§ 7. Offentlighedens adgang

Offentligheden har ret til færdsel og ophold henhold til bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens kapitel 4. Herudover opretholdes den offentlige adgang til det på fredningskortet viste areal, omfattende det middelalderlige voldsted.

Ejerne kan ikke nedlægge de stier og veje, som er vist på fredningskortet, og kan ikke benytte retten efter naturbeskyttelseslovens § 26 til at forbyde færdsel på disse stier og veje eller nye stier, der etableres i forbindelse med vådområdeprojektet.

På strækningen A-B kan stien forlægges til det på fredningskortet viste, alternative nordligere forløb forudsat at den nye sti gives samme bredde og samme standard som det hidtidige stiforløb, samt at den ikke passerer af hegn.

Plejemyndigheden kan i samarbejde med lodsejer aftale mindre ændringer i stiforløbene. Forlagte stier udlægges, hvor de ikke følger eksisterende veje, i samme bredde som de hidtidige stier og udføres i samme standard. Hvor de forlagte stier passerer over indhegnede arealer opsætter plejemyndigheden uden udgift for lodsejer "møller", stenter eller klaplåger.

Plejemyndigheden kan, med fredningsnævnets godkendelse, udfærdige et ordensreglement for den offentlige adgang i området.

§ 8. Naturpleje

Ærø Kommune er plejemyndighed for ikke-statsejede arealer, og de administrerende statslige myndigheder er plejemyndighed for deres respektive arealer.

Beføjelserne for plejemyndigheden til at pleje det fredede område fremgår af de almindeligt gældende regler, for tiden Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1604 af 20. november 2006.

Kommunen har endvidere som plejemyndighed ret til:

- at fælde træer, der gror op i markhegn, og som medfører forringelser af de udsigtsforhold, som ønskes bevaret,
- at foretage udtynding i bevoksningen ved Ladegårdsbanken og Slotsbanken og at pleje græsvegetationen på borgbanken ved slåning eller afgræsning med får,
- at skabe så bekvemme adgangsforhold visse steder, at publikums slitage på Søbygaard Voldsted begrænses. Etablering af trapper og andre faste anlæg skal dog forud godkendes af fredningsnævnet,
- at overtage driften af kulturenge og naturarealer, hvis driften opgives af ejeren,
- at vedligeholde de stier og veje, som er vist på fredningskortet.

§ 9. Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra bestemmelserne i §§ 2-8, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50.

§ 10. Ophævelse af tidligere fredning

Naturklagenævnets afgørelse af 11. februar 1994 om fredning af Søbygaard – Vitsø Nor området ophæves.

Erstatning og godtgørelse

Der er ikke grundlag for at yde erstatning, idet de i fredningsområdet beliggende ejendomme i forvejen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 11. februar 1994, og da lodsejerne ikke med den ændrede fredning pålægges yderligere begrænsninger i deres dispositionsret.

Efter jordfordelingens afslutning var alene Aage V. Jensens Fond og lodsejer Svend Lauritsen berørt af vandstandshævningen. Svend Lauritsen har ved brev af 14. april 2009 meddelt, at han har solgt sin lod til Aage V. Jensens Naturfond, der herefter er den eneste lodsejer, der berøres af vandstandshævningen. Idet Aage V. Jensens Naturfond ved brev af 3. juni 2009 har tilkendegivet, at man frafalder erstatning, udløser fredningen ikke erstatning.

I henhold til naturbeskyttelseslovens § 47 kan Fredningsnævnet bestemme, at der skal ydes en ejer eller bruger en passende godtgørelse for nødvendige udgifter til sagkyndig bistand under fredningssagens behandling. Fredningsnævnets afgørelse om godtgørelse kan ikke påklages.

Ejere eller brugere, som mener sig berettigede til at modtage godtgørelse for nødvendige udgifter til sagkyndig bistand anmodes om at fremsætte begæring herom inden for fire uger. Nævnet vil herefter træffe særskilt afgørelse om ydelse af godtgørelse.

Klagevejledning

Afgørelsen om fredning af området kan efter naturbeskyttelseslovens § 43, jf. § 87, stk. 1, inden for 4 uger påklages til Naturklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV. Klagen indgives skriftligt til Naturklagenævnet.

Klageberettigede er:

Ejere og brugere, der skal have afgørelsen tilsendt,
enhver, der under sagen har givet møde for nævnet eller fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse,
statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af fredningen, samt
organisationer m.v., som antages at have en væsentlig interesse i fredningen.

Fredningsnævnet for Fyn, den 31. august 2009

Jørgen Petersen

Torben Jørgensen

Carsten Møller Nielsen

Vådområdeprojekt for Vitsø Nor - Resumé

Vådområdeprojektet er baseret på et projektforslag – Scenarie 2 i "Teknisk og biologisk forundersøgelse – Vitsø Nor. VMP II", udarbejdet af Hede-selskabet (nu Orbicon). Dette notat er et resumé af projektet og indgår som et bilag til forslaget til ændring af den eksisterende fredning for Vitsø Nor og området omkring Søbygård.

VMP II - vådområdeprojektet i Vitsø Nor består i, at hæve vandstanden ved at nedlægge den eksisterende pumpestation. Projektet inddrager al om-driftsjord i noret og dele af de eksisterende naturområder og vil omfatte ca. 109 ha. Derved omdannes den centrale og lavest beliggende del af Vitsø Nor til sø med omkringliggende enge specielt i området op mod Søbyggaard. Der er vedlagt et kortbilag, der viser projektområdet og positionen for ne-dennævnte punkter 1-15 (jf. kortbilag 2)

Af hensyn til de eksisterende naturværdier "Søby Måe" (punkt 1), som be-står af A-målsatte strandenge, (målsat som af international/national betyd-ning i Regionplan 2005-) i den vestlige del af noret, etableres en ny pumpe-station (punkt 2), som sikrer at vandstanden ikke hæves så meget, at natur-områderne forringes. En mindre vandstandsstigning vurderes dog at ville få en positiv effekt på naturtypen og vurderes at være en indsats, der fremmer muligheden for at nå regionplanens (ophævet til landsplandirektiv) naturkva-litetsmålsætning.

Hovedafvandingskanalen (punkt 3) udplaneres og hovedparten af sidekana-lerne (punkt 4) og forbindelseskanalerne (punkt 5) samt nogle dræn (punkt 6) nedlægges. Det eksisterende pumpehus (punkt 7) bliver liggende og bli-ver på sigt eventuelt ombygget til fugletårn. Der etableres en ny pumpesta-tion (punkt 2) i diget langs den sydlige landkanal, som skal sikre at beskyt-telsesinteresserne i de højt målsatte strandenge varetages. Vådområdet får afløb til en kanal (punkt 8), der etableres samme sted, som den tidligere kanal fra før den endelige afvanding i 1964-65. Kanalen følger noget af den eksisterende natursti gennem området og skal samtidig virke som pumpe-kanal for den nye pumpestation.

Der pumpes i dag til kote -4,0 m DNN (4 meter under den normale vand-stand), svarende til forskellige afvandingsdybder afhængigt af, hvilken del af området det drejer sig om. Ved gennemførelse af projektet vil der pumpes til

en vandstand i kote -1,8 m til -2,0 m DNN, svarende til en drændybde for den nordlige del af Søby Måe, der svarer til sikring af de eksisterende tørre enge med mulighed for afgræsning som hidtil. Den sydlige del af Søby Måe har hidtil været afvandet via selvstændigt drænsystem til kote -0,50 m DNN. Denne kote fastholdes, således at samme vandstand opretholdes. Vandstanden i den genskabte store sø vil blive i kote - 1,50 m (normal vandstand). Det betyder, at der bliver skabt et vådområde, som reducerer en mængde kvælstof fra drænvandet, svarende til ca. 150 kg N/ha/år. Selve vådområdet vil således mindske afstrømningen af kvælstof til Lillebælt med ca. 15 tons kvælstof om året.

Engene (punkt 9) på den nordlige side af noret, er B-målsatte (målsat som af national/ regional betydning i Regionplan 2005-) og bliver i dag brugt til græsning og høslæt. I projektet vil vandstandshævningen medføre at engene bliver mere våde og det forventes at få en positiv indflydelse på deres naturkvalitet. I den nordvestlige del af engområdet ligger et mindre A-målsat hedeområde (punkt 10), som ligger så højt, at vandstandshævningen ikke forventes at få indflydelse på området.

De højere liggende eng- og moseområder i "Gydemade" (punkt 11), som dels er A- målsatte og dels er B- målsatte (Regionplan 2005-) ligger i den sydøstlige del af noret, vurderes ligeledes at få en højere naturkvalitet ved vandstandshævningen. Gydemade var indtil midten af 1960'erne et særdeles veludviklet ekstremrigkær, bl.a. med forekomst af den meget sjældne og fredede orkidé Mygblomst. Siden blev Gydemade drænet og naturgrundlaget blev dermed forringet. Ved vandstandshævningen kan der opnås gunstige vilkår, så de mere sjældne og følsomme plantearter som f.eks. Mygblomst indfinder sig igen.

Ved de mindre vandstandshævninger af de højt målsatte strandenge mod vest (Søby Måe) vurderes vilkårene ligeledes at blive forbedret for ynglende eng- og vandfugle, botaniske kvaliteter og naturtypen som helhed.

Langs den sydlige afgrænsning af noret forløber den ca. 2,5 km lange landkanal (punkt 12), som er relativt lavt målsat til at skulle være æstetisk tilfredsstillende samt om muligt være egnet som fiskevand (Regionplan 2005-). Landkanalen indeholder umiddelbart ikke naturmæssige kvaliteter, som skal varetages i forbindelse med projektet.

Af ikke befæstede veje findes kun én (punkt 13) inden for projektområdet. Den var oprindeligt en adgangsvej for lodsejere til deres jorder, men i dag anvendes den primært som natursti, beregnet til gående og cyklende. I forbindelse med projektet er det fundet hensigtsmæssigt at flytte denne adgangsvej samt en del af Øhavsstien på ca. 1200 meter op langs den nordlige del af projektområdet. For at lede gående folk længere væk fra den eksisterende bygning i den vestlige ende af området, bliver Øhavsstien desuden omlagt på en mindre strækning (punkt 15).

Projektet søger her ud over at udvide offentlighedens adgang til området ved at udvide stisystemet, til også at omfatte en trampesti langs landkana-

len (punkt 12) i områdets sydlige afgrænsning. Fra den østlige ende af noret er det hensigten at genetablere en gammel sti, der går mod syd, forbi mo-seområdet Gydemade (punkt 11) og hen på et skovrejsningsområde, ejet af Skov- og Naturstyrelsen. Stiens forløb er ikke endeligt afklaret. Trampestien skal i den østlige ende tilsluttes den genetablerede gamle nord-sydgående sti ved Gydemade. I den vestlige ende sluttet trampestien til Øhavsstien efter den nye pumpestation. Samlet set bliver der således skabt en rundtur på ca. 5 km, hvorfra de eksisterende og kommende naturværdier og kultur-miljøer kan opleves.

Der er fundet spor af bebyggelse, formentlig fra en mindre havneby ved Bromade (punkt 14), sydvest for voldstedet Søbygaard. En vandstands-hævning og dermed genskabelse af sø i noret vil ikke umiddelbart udgøre en trussel mod de arkæologiske interesser der er knyttet til området.

En realisering af projektet vil betyde, at der sker en forbindelse mellem de værdifulde naturtyper i vest og øst uden for projektområdet, således at området vil fremstå som et ca. 150 ha stort naturområde, selvom projektområdet kun omfatter de ca. 112 ha. Der vil ske en udvidelse og forbindelse mellem værdifulde naturtyper, en generel forøgelse af levesteder for plante- og dyrearter i området samt en øget adgang til området. Områdets kulturhistoriske værdier vil blive understøttet og fremmet. Herudover forventes vådom-rådeprojektet at reducere kvælstofbelastningen af det internationale natur-beskyttelsesområde "Lillebælt". Isoleret set vil projektet have en række posi-tive effekter på kvaliteten af elementer inden for natur, miljø, friluftsliv og kulturhistorie. Samlet set vil projektet skabe sammenhæng mellem natur, kultur, landskab og friluftsliv.

Areal- og lodsejerliste BILAG 1

Lb. nr.:	Ejer:	Matr.nr.: Ejerlav:	Ønskes fredet:	Heraf omfattet af NBLs bestemmelser om:			Heraf omfattet af:	Tidl. fredet	Stier	Stier
			ca.ha.	ca.ha	ca.ha	strandbesk. §15 og klitfredning §8	sten-og jord- diger museumsloven § 29		eksistere nde	som led i vådområde- projekt
1	Aage V. Jensens Fonde Kampmannsgade 1. 6. sal 1604 Kbh. V	101a	2,7				ca.m	2,7	0	70
		101al	1,7					1,7	80	0
		101ar	3,0			0,2		3,0	280	0
		101aø	5,5			0,1		5,5	120	140
		101bd	3,3					3,3	0	70
		101be	4,7					4,7	0	90
		101bv	2,1					2,1	0	50
		101bx	1,1					1,1	0	30
		101by	4,5					4,5	0	120
		101cø	4,1					4,1	0	70
		101cf	3,6			1,3		3,6	0	0
		101f	23,9			1,7		23,9	0	500
		101aa	1,5					1,5	0	30
		101cg	0,6	0,6				0,6	220	0
		101l	3,2	1,2				3,2	0	190
		101bæ	0,8			0,5		0,8	30	0
		101ak	1,4			0,5		1,4	60	0
		101br	3,8	3				3,8	100	0
		101am	0,4					0,4	30	0
		101ai	6,9					6,9	90	130
		101ax	1,5					1,5	70	0
		101ay	2,1					2,1	80	0
		101bi	0,01					0,01	5	5
		101bk	0,1					0,1	30	0
		101bg	2,1				80	2,1	80	0
		101bo	0,8	0,1				0,8	150	0
		101b	10,8					10,8	270	620
		101h	6,1					6,1	270	0
		del af 3o	4,6			5,2		4,6	0	0
		4b, Søbygård, Søby	0,2			0,1		0,2	0	100
		2d	0,7			0,2		0,7	0	0
		44e	1,5			0,1		1,5	0	0
		44b	0,5			1,5		0,5	0	0
		44h	1,5			0,5		1,5	0	10
		del af 7f	0,5			0,5	230	0,5	0	760
		44k	0,5			0,5		0,5	175	0
		Leby By, Bregninge	112,31							

Areal- og lodsejerliste BILAG 1

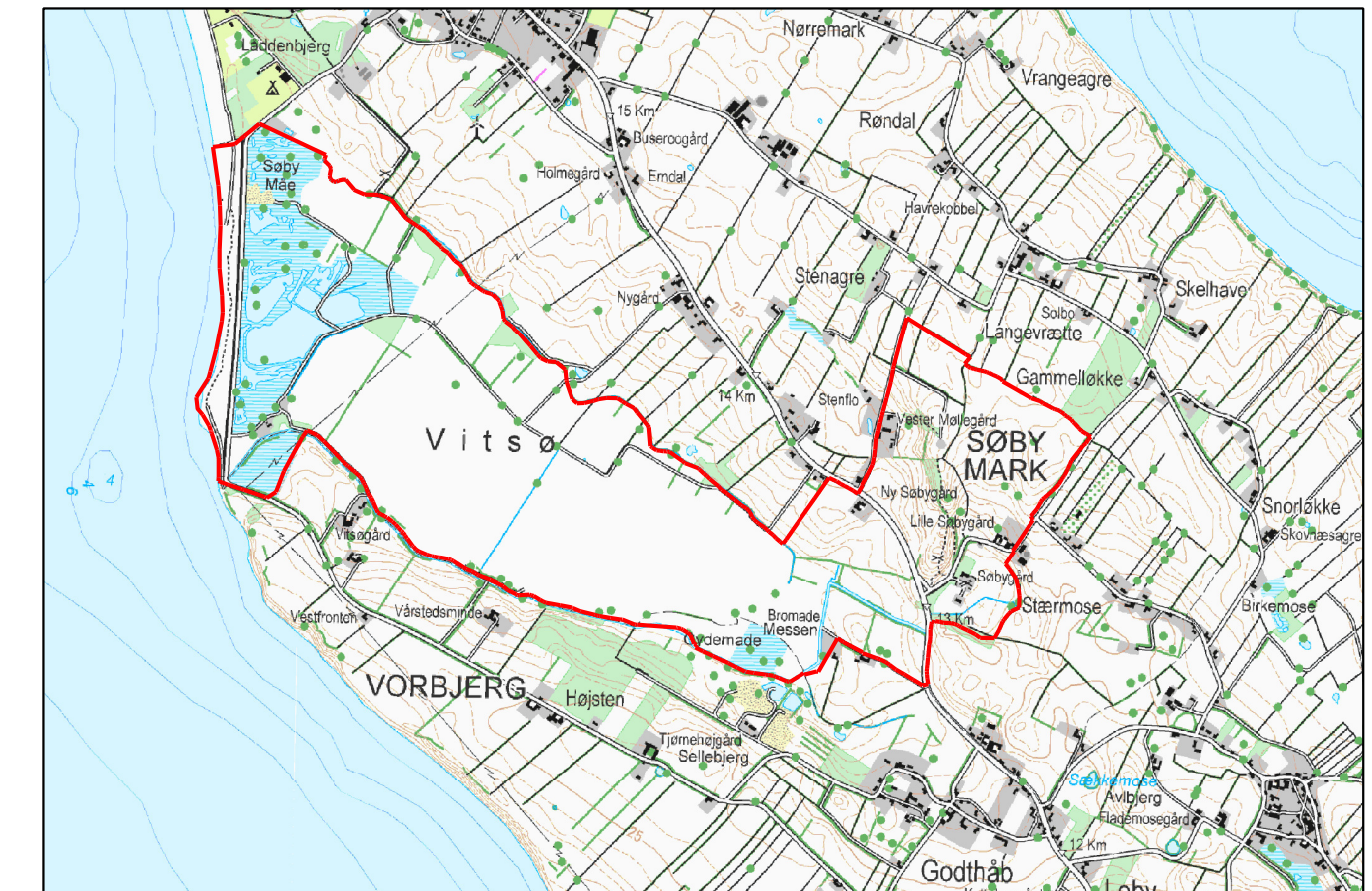
	del af 117p Søby By, Søby	sti			sti		sti		sti	5	0
2	Andrea Rasmine Hansen Skovvejen 4 5985 Søby Ærø										0
3	Arne Dahl Vilsmark Døgmgade 7, st. th 5000 Odense C, Boet efter Anne Marie Rasmussen og J. Alexander Jensen v. Ketty Christensen Magrethevang 77 5600 Fåborg. Boet efter Ester D. Juhl v. Fred W. Juhl Løjt Vestervang 1, Løjt Kirkeby 6200 Aabenraa. Boet efter Aage Dahl Vilsmark v. Ewy Mattha Olesen Eggerupvej 100 5631 Ebberup. John Dahl Vilsmark Reberbanen 45, 2. th 5960 Marstal. Boet efter Hilmer Dahl Vilsmark v. Kirsten Mark Vilsmark Søby Vestermark 6 5985 Søby Ærø	101bn Søbygård, Søby	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	210	2,4	0	0
4	Birgitte Hessel-Andersen og Hans Anders Heindorff Kaysersvej 3 2920 Charlottenlund	101bz 101ca 101cb 101cc Søbygård, Søby	2,4	0,6 0,04 0,2 1,9	0,6 0,04 0,2 1,9	0,2 0,04 0,2 1,9	0,6 0,04 0,2 1,9		0,6 0,04 0,2 1,9	90 40 20 260	0 0 0 0
5	Andelselskabet Søby Vandværk Møllemarksvej 9 5985 Søby Ærø	1k Søbygård, Søby		2,74 0,1					0,1	0	0
6	Frank P Skov Hansen Søby Midtvej 1 5985 Søby Ærø	101ab 101æ 5f del af 9a Søbygård, Søby		1,9 2,2 1,8 0,9		1,9 2,2		50	1,9 2,2 1,8 0,9	170 50 0 0	0 0 0 0
7	Gert Anker Pedersen Kystvejen 10 5985 Søby Ærø	101bs 101t Søbygård, Søby 117u 117v Søby By, Søby		4,0 1,8 2,7 5 13,5	4,0 0,5	4,0 1,8 2,7 5	4,0 1,4 2,7 5	510 140 140	4,0 1,8 2,7 5	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0

Areal- og lodsejerliste BILAG 1

8 Helle Kingo Jensen og Jens Carsten Kjør Jensen Lebymarksvej 12, st. 5985 Søby Ærø	del af 11a Leby By, Bregninge	3,2		3,2	3,2	20	3,2	0	0
9 Henning Knudsen Langebro 19 5985 Søby Ærø	117r 117s Søby By, Søby	3,2 0,9 2,6		0,9 2,6		110	0,9 2,6	0 0	0 0
10 I/S Vitsø Nor	del af 31d Søbygård, Søby	3,5	sti					130	0
11 Jørgen Albertsen Søbygårdsvej 1 5985 Søby Ærø	del af 1b del af 1m Søbygård, Søby	5,6 6,4		3,2		2000 85	5,6 5	500 205	0 0
12 Jørgen Holm Pedersen Langevætte 14 5985 Søby Ærø	101cd 101bt Søbygård, Søby	12 1,1 1,0		1,1 1,0			1,1 1,0	70 0	0 0
13 Kent Faigh Pedersen Kirkevej 2 5771 Slensrup	del af 116p del af 116o Søby By, Søby	2,1	sti sti			20 20		20 20	0 0
14 Klara Hansen Søby Landevej 3 5985 Søby Ærø	101g Søbygård, Søby del af 75k Søby By, Søby	3,3		3,3				140 180	0 0
15 Knud Erik Holm Pedersen Kærvej 6 5985 Søby Ærø	101d Søbygård, Søby	3,3 1,8		1,8				160	0
16 Kristen Max Christensen Blæshøjbakken 2 5985 Søby Ærø	101u 101v Søbygård, Søby 117t, Søby By, Søby	1,8 2,3 5,5 2,5 10,3		1,1 1,7 2,3 5,5 2,5			0,6 2,3 5,5 2,5	0 380 0 0	0 0 0 0
17 Kurt Hansen Langebro 7 5985 Søby Ærø	del af 116q del af 116d del af 116e del af 116f del af 116g Søby By, Søby 101r, Søbygård, Søby		sti sti sti sti			10 30 30 60		30 180 30 60	0 0 0 0 0 0
18 Kurt Kaarholt Pedersen Snorløkke 1 5985 Søby Ærø	del af 12c Søbygård, Søby	2,4 2,4 2,3		2,4		300	0,7 2,3	0 0	0 0

Areal- og lodsejerliste BILAG 1

19	Leif Benny Pedersen Søbygårdsmarksvej 1 5985 Søby Ærø	1h Søbygård, Søby	1,5		0,7		1,5	0	0
20	Max Rødkær Hansen Leby Landevej 3 5985 Søby Ærø	del af 3p del af 3o Søbygård, Søby	1,5 2,5 4			180	1,5	0	0
21	Niels Peter Lomholt Brogade 21 5970 Ærøskøbing	77 100a Søbygård, Søby	0,1 1 1,1		0,04 0,04		0,1 1	10 140	0
22	Peder Knudsen Bromøj 1 5985 Søby Ærø	15c 3b 3l 4c 73a 99a Søbygård Søby	0,2 0,1 0,1 0,3 0,9 0,1 1,7			70 300	0,2 0,1 0,1 0,3 0,9 0,1	0 0 0 0 0 0	0
23	Reimer Isjorð Lebymarksvej 1 5985 Søby Ærø	107bu Søbygård Søby	2,2						
24	Svend Lauritsen Søbygårdsmarksvej 4 5985 Søby Ærø	2e Søbygård, Søby	2,2 4,5			370	4,5	0	0
25	Søby Møllelaug Mosevej 8 5985 Søby Ærø	101bm 5g Søbygård, Søby	4,5 0,2 0,3	0,2		80	0,2 0,3	80 0	0
26	Søbygård/Peder Pedersen Vråvejen 2 5970 Ærøskøbing	1a 1l del af 1m 1g Søbygård, Søby	17,9 1,3 3,4 5,7 28,3		8,8 0,8 3,2	1500 130 95 70	17,9 1,3 4,9 5,7	440 0 205 0	0
27	Vester Møllegaard Højskole Ærø Vester Møllebakke 4 5985 Søby Ærø	5a 5c 5h Søbygård, Søby	2,3 0,2 0,1		1,6	120	2,3 0,2 0,1	0 0 0	0
28	Ærø Kommune Statene 2 5970 Ærøskøbing	del af 117a Søby By, Søby	2,6 2,4 2,4	0,3	2,4		2,4	0	0

1:25000

Copyright Kort & Matrikelstyrelsen

--- Fredningsgrænse

Fredningsnævnet for Fyn

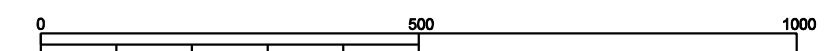
Fredningskort til afgørelse af august 2009 i
Fredningsnævnets sag nr. Frs.1/2009.

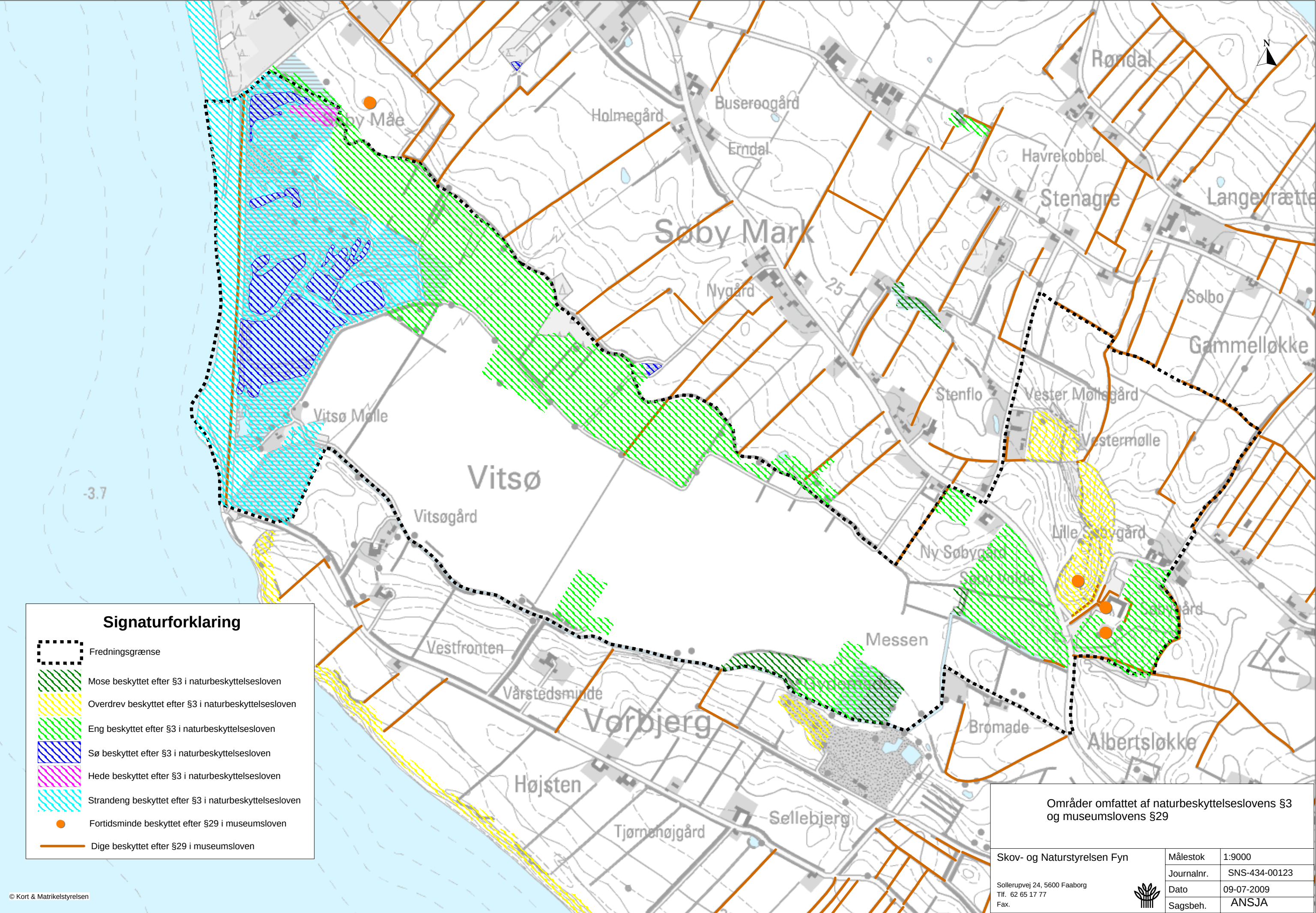
**Fredning af
Vitsø Nor og Søbygårdområdet**

Del af
Søbygård, Søby
Leby By, Bregninge
Søby By, Søby
Ærø Kommune

Udarbejdet af Landinspektørfirmaet LE34
for By- og Landskabsstyrelsen december 2008.
Rettet juli 2009 til brug for Fredningsnævnets afgørelse.

1: 10000

Signaturforklaring

Fredningsgrænse

Mose beskyttet efter §3 i naturbeskyttelsesloven

Overdrev beskyttet efter §3 i naturbeskyttelsesloven

Eng beskyttet efter §3 i naturbeskyttelsesloven

Sø beskyttet efter §3 i naturbeskyttelsesloven

Hede beskyttet efter §3 i naturbeskyttelsesloven

Strandeng beskyttet efter §3 i naturbeskyttelsesloven

Fortidsminde beskyttet efter §29 i museumsloven

Dige beskyttet efter §29 i museumsloven

Områder omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 og museumslovens §29		
Skov- og Naturstyrelsen Fyn Sollerupvej 24, 5600 Faaborg Tlf. 62 65 17 77 Fax.	Målestok	1:9000
	Journalnr.	SNS-434-00123
	Dato	09-07-2009
	Sagsbeh.	ANSJA

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12

Odense, den 6. juli 2009
Journal nr.: Frs. 11/2009

Hermed sendes genpart af nævnets skrivelse af d.d. til

Kunsthøjskolen på Ærø
Vester Møllebakke 2-4
5984 Søby, Ærø

Nævnets afgørelse kan indbringes for Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K., inden 4 uger fra modtagelsen af nærværende meddelelse. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside, www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

P.N.V.

Alice Knudsen
kontorfuldmægtig

- X 1. By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
- 2. Miljøcenter Odense, Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ
- 3. Kommunalbestyrelsen i Ærøskøbing, Rådhuset, 5970 Ærøskøbing
- 4. Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
- 5. Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé, v/Jan Clausen, Færgevej 68, Kraghø, 5960 Marstal
- 6. DOF-FYN's Fredningsudvalg v/Finn Eriksen, Dybdalgårdvej 153, 5750 Ringe
- 7. Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
- 8. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Fyn, Sollerupvej 24, 5600 Faaborg
- 9. Friluftsrådet, c/o kredsformand Christian Jensen, Fuglebakken 43, 5610 Assens
- 10. Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12
E-mail: fyn@fredningsnaevn.dk

Odense, den 6. juli 2009
Journal nr.: Frs. 11/2009

Kunsthøjskolen på Ærø
Vester Møllebakke 2-4
5984 Søby, Ærø

Etablering af overdækket terrasse på bagsiden af kursusejendommen Vester Møllebakke 6, 5985 Søby, Ærø

Ved skrivelse af 28. marts 2009 har Kunsthøjskolen på Ærø, der tidligere hed Vester Møllegaard Højskole, ansøgt om tilladelse til at etablere en overdækket terrasse på bagsiden af deres bygning. Det er oplyst, at terrassen skal bestå af 5 x 5" stolper, der hvidmales, samt en spærkonstruktion af 2 x 8" spær. Overdækningsmaterialet er gennemsigtige trapezplader.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 11. februar 2004 om fredning af Søbygård og Vitsø Nor området. Det fremgår, at fredningsformål bl.a. er at hindre ny bebyggelse. Det er dog anført, at "forbudet mod ny bebyggelse gælder ikke for de arealer, der i dag hører under Vester Møllegaard Højskole For disse arealer skal dog beliggenhed og ydre fremtræden af ny bebyggelse samt om- og tilbygninger, herunder tagudskiftninger, af eksisterende bygninger dog forud godkendes af fredningsnævnet."

Ovennævnte passus er foreslået gentaget i det nye forslag til fredning af området.

Ærø kommune og Danmarks Naturfredningsforening, Ærø afdeling, har ikke bemærkninger til byggeriet.

Ved besigtigelse har medlem af fredningsnævnet, Carsten Møller Nielsen, anført følgende:

"Da halvtaget/overbygningen tydeligt ses fra det fredede område - både fra Vester Mølle og fra toppen af voldanlægget ved Søbygård, mener jeg, det vil være skæmmende med de planlagte klare blålige trapezplader på taget. De vil efter min mening stikke i øjnene på en uheldig måde.

Jeg vil foreslå, at man i stedet for brugere fastlockplader i opal farve. De giver et mere gedigent indtryk og vil ikke skinne i øjnene på samme måde som de blålige trapezplader."

Forstander Susan Hinum har telefonisk oplyst, at kunsthøjskolen ændrer sin ansøgning, så man i stedet anvender de af Carsten Møller Nielsen anbefalede fastlockplader i opal farve.

Fredningsnævnets afgørelse

Det er i den gældende fredning anført, at bebyggelsesforbudet ikke gælder de arealer, der i dag hører under Vester Møllegård Højskole, der nu hedder Kunsthøjskolen på Ærø. Det er anført, at beliggenhed og ydre fremtræden af ny bebyggelse samt om- og tilbygninger, herunder tagudskiftninger, skal godkendes af fredningsnævnet.

Fredningsnævnet finder ikke, at den anførte terrasse med den ændrede tagbelægning vil være skæmmende for området og godkender dermed byggeriet.

Fredningsnævnets afgørelse, der er enstemmig, er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 2.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

Jørgen Petersen

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12

Odense, den 6. maj 2010
Journal nr.: Frs. 55/2009

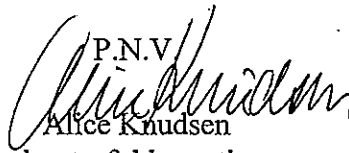
Hermed sendes genpart af nævnets skrivelse af d.d. til

Ærø kommune
Teknisk Forvaltning
Statene 2
5970 Ærøskøbing

Nævnets afgørelse kan indbringes for Naturklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, inden 4 uger fra modtagelsen af nærværende meddelelse. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside, www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

P.N.V.

Alice Knudsen
kontorfuldmægtig

1. By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
2. Miljøcenter Odense, C. F. Tietgens Boulevard 40, 5220 Odense SØ
3. Kommunalbestyrelsen i Ærø kommune, Rådhuset, 5970 Ærøskøbing
4. Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
5. Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, v/Jan Clausen, Færgevej 68, Kragenæs, 5960 Marstal
6. DOF-FYN's Fredningsudvalg v/Finn Eriksen, Dybdalgårdvej 153, 5750 Ringe
7. Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
8. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Fyn, Sollerupvej 24, 5600 Faaborg
9. Friluftsrådet, c/o kredsformand Christian Jensen, Fuglebakken 43, 5610 Assens
10. Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12
E-mail: fyn@fredningsnaevn.dk

Odense, den 6. maj 2010
Journal nr.: Frs. 55/2009

Ærø kommune
Teknisk Afdeling
Statene 2
5970 Ærøskøbing

Udskiftning af skur i Vitsø, Søby, Ærø

Ved mail af 27. september 2009 til kommunen har Hans Larsen søgt om tilladelse til at udskifte et fiskehus beliggende på et af kommunen ejet areal. Det oplyses, at det eksisterende skur har målene 3,45 x 3,48 meter, og at det nye træhus har målene 3,82 x 2,85 meter. Der vedlægges fotos af begge skure. Det pågældende område er ejet af Ærø kommune. Området er fredet. I fredningsbestemmelserne hedder det:

"

§ 5. Bebyggelse og tekniske anlæg m.v.

I fredningsområdet må der ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, eller opstilles campingvogne. Der må heller ikke opføres tekniske anlæg i området, herunder fremføres luftledninger.

Fredningen er dog ikke til hinder for anbringelse af læskure for kreaturer, kreaturhegn eller opførelse af fugletårne eller andre mindre anlæg, som f.eks. informationstavler, som vil understøtte offentlighedens adgang til området, såfremt det forud godkendes af fredningsnævnet. Forbudet mod ny bebyggelse gælder ikke for de arealer, der i dag hører under Vestermøllegård Højskole, Lille Søbygård og Ny Søbygård. For disse arealer skal beliggenhed og ydre fremtræden af ny bebyggelse, samt om- og tilbygninger, herunder tagudskiftninger, af eksisterende bygninger dog forud godkendes af fredningsnævnet.

..... "

Ærø kommune har tilladt det ansøgte, men henvist til, at tilladelsen tillige kræver dispensation fra fredningsnævnet.

Svendborg kommune har som tilsynsmyndighed vurderet, at udskiftning ikke kræver dispensation fra fredningsnævnet.

Danmarks Naturfredningsforening har udtalt:

"

Det gamle skur, der er blevet fjernet, havde rejsning og var vendt mod havet på en naturlig måde, så det maritime formål var tydeligt. Det nye skur, der allerede er sat op, har fladt tag og er helt uden maritimt præg. Det er min mening, at et nyt skur skal ligne det gamle, både hvad dimensioner og udseende angår.

..... "

Miljøcenter Odense har som teknisk sekretariat for fredningsnævnet udtalt:

"

Ifølge Vitsø Nor fredningen (Frs. 2/2009) må der ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure ... i fredningsområdet.

.....

Vurderet ud fra de vedlagte fotos, vil udskiftningen ikke forandre helhedsindtrykket af fiskeskurene. Bygningens areal reduceres fra 12,0 m² til 10,9 m².

..... "

Afgørelse

Idet der er tale om udskiftning af et skur, kræver dette dispensation fra fredningen. Idet der er tale om, at et faldefærdigt skur er udskiftet med et nyt, der er mindre, men i øvrigt er placeret på præcis samme sted, ændres helhedsindtrykket af området ikke. Et enigt fredningsnævn meddeler derfor dispensation til lovliggørelse af den allerede skete udskiftning.

Fredningsnævnets afgørelse er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 2.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

J. Jørgen Petersen
Alien Andersen
kl. fm.

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12

Odense, den 26. august 2011
Journal nr.: Frs.30/11

Modtaget i
Naturstyrelsen

29 AUG. 2011

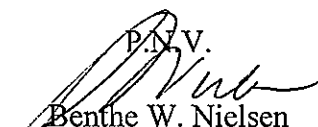
Hermed sendes genpart af nævnets skrivelse af d.d. til

Ærø Kommune
Statene 2
5970 Ærøskøbing

Nævnets afgørelse kan indbringes for Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, inden 4 uger fra modtagelsen af nærværende meddelelse. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside, www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

Benthe W. Nielsen
kontorfuldmægtig

1. By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
2. Naturstyrelsen Fyn, Sollerupvej 24, 5600 Faaborg
3. Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
4. Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, v/JanClausen, Færgevej 68, Kraghæs, 5960 Marstal
5. DOF-FYN's Fredningsudvalg v/Niels Andersen, Strandvænget 13, 5700 Svendborg
6. Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
7. Friluftsrådet, c/o kredsformand Christian Jensen, Fuglebakken 43, 5610 Assens
8. Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV
9. Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur for Sydfyn, c/o Rudi Rusfort Kragh, Krovej 15, 5762 Vester Skerninge

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12
E-mail: fyn@fredningsnaevn.dk

Odense, den 26. august 2011
Journal nr.: Frs. 30/2011

Ærø Kommune
Statene 2
5970 Ærøskøbing

Ansøgning om tilladelse til at vandfylde voldgraven omkring Søbygård.

Ved skrivelse af 6 marts 2011 ansøgte "Den selvejende institution Søbygård" om tilladelse til at reetablere vandspejlet i voldgraven på Søbygård.

Det fremgår, at man ønsker at reetablere søen, at etablere en sti langs søbredden, at etablere et søvarmeanlæg på søbunden, samt etablere en adgangsvej til nogle nærliggende vandboringer.

Ansøgningen tager udgangspunkt i et projekt fra januar 2000. I forbindelse med dette projekt udtalte **Skov- og Naturstyrelsen** i april 1999 "... Det er Skov- og Naturstyrelsens opfattelse, at reetableringen af voldgravssøen vil øge forståelsen af anlæggets funktion og dets placering i landskabet, og sammen med restaureringsarbejdet medføre, at Søbygård kan opfattes som et helstøbt anlæg. ..."

I forbindelse med nærværende ansøgning er der foretaget en vurdering af effekten på 2 nærliggende vandboringer.

Rapporten munder ud i en konklusion om, at der er flere fordele end ulemper ved at etablere søen.

Søbygård er beliggende i et område, der er omfattet af Fredningsnævnets kendelse af 31. august 2009 om fredning af Vitsø Nor og Søbygård området.

Af kendelsen fremgår det, at fredningens formål bl.a. er "... at sikre og fremme de kulturhistoriske ... værdier ..."

I § 2 er det bestemt, at "... Natur- og Kulturhistoriske værdier i fredningsområdet skal bevares, plejes og genskabes. Området skal således bevares i dets nuværende eller forbedrede og genoprettede tilstand, i henhold til fredningens formål. ..."

I § 6 er det bestemt, at "... Der ikke må foretages terrænændringer, med mindre der er tale om hævnning af stier eller etablering af stier, som Ærø Kommune har tilladt Fredningen er heller ikke til hinder for, at lavningen omkring Slotsbanken og Ladegårdsbanken føres tilbage til den oprindelige tilstand som sø, mose og vandfyldte grave. ..."

Ærø Kommune har ved fremsendelsen blot udtalt "... Ærø Kommune har intet at indvende mod det fremsendte projekt. ..."

Danmarks Naturfredningsforening Ærø har ved mail af 30. maj 2011 udtalt "... Vi har ikke noget imod, at der ledes vand ind i voldgraven omkring "Søbygård". ..."

Naturstyrelsen har i skrivelse af 27. maj 2011 anført, at "... Det er Naturstyrelsens vurdering, at vandfyldningen af voldgraven er i tråd med formålsparagraffens passus om, at "fremme de

kulturhistoriske værdier". ... "

Afgørelse

Idet det fremgår direkte i fredningen, at fredningen ikke er til hinder for opfyldning omkring Slots- og Ladegårdsbanken, kræver selve vandfyldningen ikke dispensation fra fredningen.

Etableringen af en sti og etablering af nye adgangsveje til vandboringerne kræver derimod dispensation. Søvarmeanlægget må også antages at kræve dispensation, selv om det ikke kan ses, bl. a. idet det er nødvendigt at etablere et par pumpebrønde.

Idet Fredningsnævnet tolker Ærø Kommunes udtalelse, som om de vil tillade stiføringen, og idet stien forbedre offentlighedens adgang til den kulturhistoriske bygning med voldgrav, hvilket understøtter fredningens formål, meddeler Fredningsnævnet dispensation til etableringen af stien.

Da etablering af adgangsvej til vandboringen er nødvendig for at varetage en vigtig samfundsmæssig opgave, og da adgangsvejen ikke i øvrigt påvirker fredningen, meddeler et enigt fredningsnævn tillige dispensation til etablering af adgangsvejen.

Da søvarmeanlægget efter vandfyldningen ikke er synlig bortset fra et par pumpebrønde, og da disse brønde ikke i næyneværdig grad skæmmer landskabet, meddeler et enigt fredningsnævn tillige dispensation til etablering af søvarmeanlægget.

Fredningsnævnets afgørelse er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

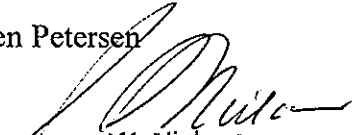
Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, indbringes for Natur- og Miljøklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 2.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

Jørgen Petersen

Benthe W. Nielsen
kontorfuldmægtig

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12

Odense, den 13. december 2011
Journal nr.: Frs. 35/2011

Modtaget i
Naturstyrelsen
14 DEC. 2011

Hermed sendes genpart af nævnets skrivelse af d.d. til

Kunsthøjskolen på Ærø
Vester Møllebakke 4
5983 Søby, Ærø

Nævnets afgørelse kan indbringes for Natur- og Miljøklageævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, inden 4 uger fra modtagelsen af nærværende meddelelse. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside, www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

P.N.V.

Alice Knudsen
kontorfuldmægtig

1. By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
2. Naturstyrelsen Fyn, Sollerupvej 24, 5600 Faaborg
3. Ærø kommune, Statene 2, 5970 Ærøskøbing
4. Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
5. Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, v/Jan Clausen, Færgevej 68, Kraghæs, 5960 Marstal Ø

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12
E-mail: fyn@fredningsnaevn.dk

Odense, den 13 december 2011
Journal nr.: Frs. 35/2011

Kunsthøjskolen på Ærø
Vester Møllebakke 4
5985 Søby, Ærø

Jordvarmeanlæg ved Kunsthøjskolen Vestermøllebakke 4, 5985 Søby

Ved ansøgning af 17. juni 2011 har forstanderen for Kunsthøjskolen på Ærø søgt om tilladelse til:

1. Nedgravning af kabler til etablering af et jordvarmeanlæg, og
2. opsætning af varmepumpe på bygning 1 og 2.

Det er oplyst, at der i forbindelse med jordvarmeanlægget skal graves 500 meter slange ned på et 600 m² stort areal. Arealet dækker godt og vel kunsthøjskolens have. Der ansøges endvidere om at opsætte 2 varmepumper i forbindelse med 2 bygninger. Varmepumperne består af en indvendig del, som ikke vedrører fredningen, og en udvendig del, der er illustreret ved vedlagte skitser.

Ejendommen er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 31. august 2009 om fredning af Vitsø Nor og Søbygårdområdet. Det fremgår, at formålet med fredningen er

- at sikre og fremme de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i Søbygård-Vitsø Nor området
- at sikre den frie udsigt over noret, samt sikre og udvide offentlighedens ret til færdsel og ophold i området, og
- at give mulighed for at hæve vandstanden indenfor et nærmere angivet område

I § 5 er det anført: "Der må heller ikke opføres tekniske anlæg i området, herunder fremføres luftledninger".

I § 6, terrænændringer, er det anført: "Der må ikke foretages terrænændringer, med mindre der er tale om hævning af stier eller etablering af stier".

Naturstyrelsen har i skrivelse af 21. juli 2011 udtalt:

"

Midlertidige terrænændringer anses ved administration af naturbeskyttelsesloven normalt ikke for at være terrænændringer i den forstand, at de ikke medfører en varig ændring af terrænet. En retablering af terrænet umiddelbart efter endt arbejde er dog påkrævet, for at nedgravningen af slanger kan anses for at være en midlertidig ændring.

Af det fremsendte materiale (vi har ikke modtaget den omtalte pjece) kan vi ikke se størrelse og ydre fremtræden af varmepumperne. Hvis der er tale om traditionelle varmepumper, som opsættes på bygningerne og har en beskeden størrelse og afdæmpet ydre fremtræden, finder vi, at der bør kunne meddeles dispensation til at opsætte disse på bygning 2 og 3.

..... "

Ærø kommune og Danmarks Naturfredningsforening har i henholdsvis skrivelse og mail af 10. oktober 2011 anført, at de ikke har bemærkninger til nedgravningen af jordvarmeslangerne.

Afgørelse

Det fastsættes som et vilkår, at terrænet skal reetableres umiddelbart efter nedgravningen af slangerne. Herefter, og da der er tale om 2 relativt små og støjsvage anlæg placeret på bygningernes vægge, er det ønskede ikke i strid med fredningens formål. Der er tale om så små indgreb i det fredede, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte.

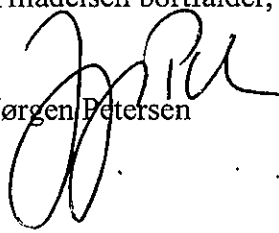
Fredningsnævnets afgørelse er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, indbringes for Natur- og Miljøklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 2.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

Jørgen Petersen

FREDNINGSNÆVNET FOR FYN

Ærø Kommune

På vegne ejeren Aage V. Jensens Naturfond

Tinghusgade 43
5700 Svendborg
Tlf. 62172008

fyn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-FYN-27-2016
Dato: 14. september 2016

Afgørelse af 2. september 2016

Godkendelse af opstilling af fugletårn ved Vitsø Nor

Ærø Kommune har den 20. maj 2016 på vegne Aage V. Jensens Naturfond sendt en ansøgning om tilladelse til opstilling af besøgstårn i Vitsø Nor. Besøgstårnet ønskes anbragt på adressen Vitsø 35, 5985 Søby, Ærø, på matr.nr. 101b Søbygård, Søby.

Sagsfremstilling

Der er vedlagt konstruktionstegninger samt luftfotos, der viser udseende og den planlagte placering af et besøgstårn. Placeringen fremgår af følgende luftfoto:

Der er tale om en trækonstruktion på 4,15 meters højde og en længde, vinklet i ca. 20 grader, på ca 6 meter. Besøgstårnets gulv er hævet 1,20 meter over niveau. Placeringen af tårnet er på et areal, der ligger med kig ud over vandspejlet i Vitsø Nor.

Arealet er omfattet af fredningen af Vitsø Nor og Søbygård, fastlagt ved Fredningsnævnets kendelse af 23. januar 2009.

Ifølge fredningens § 1 er fredningens formål, at

- "at sikre og fremme de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i Søbygård – Vitsø Nor området,
- at sikre den frie udsigt over noret samt sikre og udvide offentlighedens ret til færdsel og ophold i området,
- at give mulighed for at hæve vandstanden inden for et nærmere angivet område, så den naturlige fordeling og bevægelse af vand genskabes i videst muligt omfang. "

Om bebyggelse hedder det i fredningens § 5:

"I fredningsområdet må der ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, eller opstilles campingvogne. Der må heller ikke opføres tekniske anlæg i området, herunder fremføres luftledninger.

Fredningen er dog ikke til hinder for anbringelse af læskure for kreaturer, kreaturhegn eller opførelsen af fugletårne eller andre mindre anlæg, som f.eks. informationstavler, som vil understøtte offentlighedens adgang til området, såfremt det forud godkendes af fredningsnævnet. "

Høring

Naturstyrelsen af i høring af 16. juni 2016 oplyst, at det ansøgte efter Naturstyrelsens vurdering ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatsdirektivets bilag IV. Ansøgningen, der synes fuldt oplyst af ansøger, giver ikke Naturstyrelsen anledning til yderligere bemærkninger.

Ærø Kommune har ingen indvendinger mod det ansøgte.

DN har ikke afgivet høringssvar.

Afgørelse

Fredningsnævnet har behandlet ansøgningen på skriftligt grundlag.

Det ansøgte fugletårn findes at være af en karakter, så det vil fremme formålet med fredningen og i øvrigt på acceptabel måde vil indgå i landskabet på stedet. Et enigt fredningsnævn godkender derfor den ansøgte opstilling. Afgørelsen er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Der kan klages over denne afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra afgørelsen er meddelt.

Klage skal ske via Natur- og Miljøklagenævnets klageportal, som der linkes til på www.nmkn.dk, hvor der også er nærmere vejledning i klageproceduren, se www.nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Der kan findes nærmere vejledning om betaling af klagegebyr på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet eller behandlingen af en eventuel klage er afsluttet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er givet, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2.

Anni Højmark
formand

Afgørelse af 22. maj 2017

Ansøgning om tilladelse til at etablere vandhuller og stenbunker på fredet areal om Vitsø Nor på Ærø

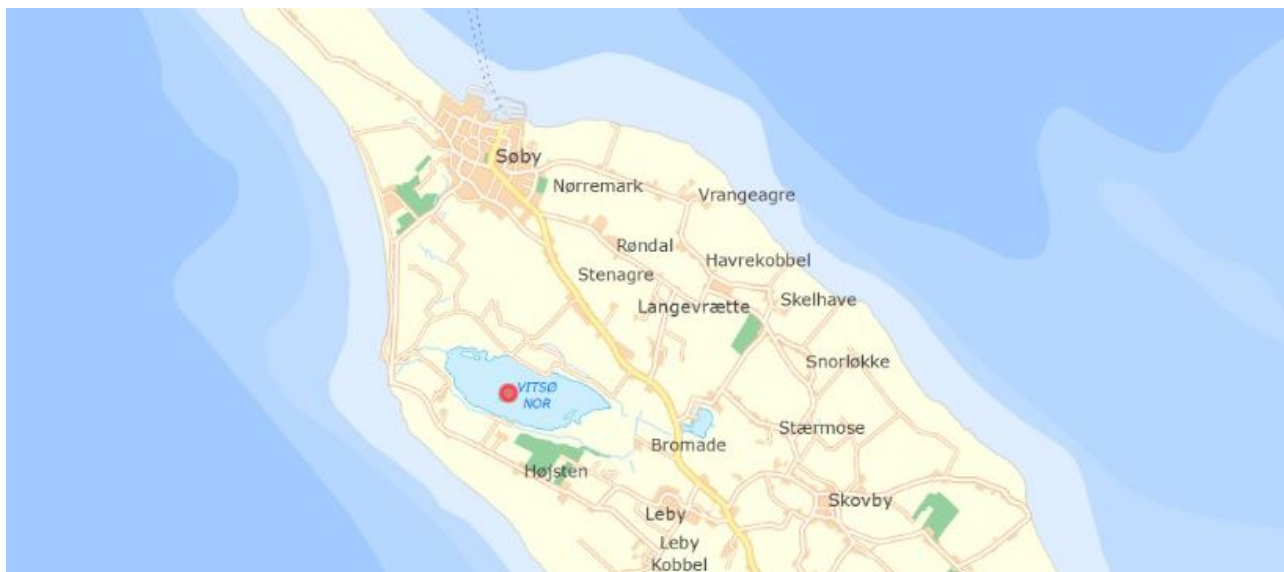
Aage V. Jensens Naturfond og Amphi-Consult har via Svendborg Kommune ansøgt fredningsnævnet om tilladelse til at etablere 15 vandhuller og 13 stenbunker til forvaltning af padder. Tanken med projektet er, at etablere vandhuller, der er lavvandet på siderne, så padderne vil lægge deres æg, hvor vandet bliver let opvarmet af solen. Områdets fremtidige vedligeholdelse vil ske ved afgræsning af skotsk højlandskvæg.

Formålet med at etablere vandhuller og stenbunker er at øge biodiversiteten i området og give forbedrede levesteder for en række bilag IV-arter som klokkefrø, springfrø, strandtudse, grønbroget tudse og stor vandsalamander, samt at give en større rekreativ værdi for områdets besøgende.

Der ansøges om etablering af 7 vandhuller på 500 m² og 8 vandhuller på 1000 m² med skråninger af 10-15 meter i længden og ned til 1 meters dybde. Vandhullerne vil være lavvandet på siderne, så padderne vil lægge deres æg, hvor vandet bliver let opvarmet af solen, og at fremtidig vedligeholdelse vil ske ved afgræsning med skotsk højlandskvæg. De 13 stenbunker vil hver være på 5 m² og maksimalt 1 meter i højden.

Området er beliggende rundt om Vitsø Nor på Ærø på matr.nr. 101b – 3q – 2d – 101br – 101cf – 101h – 101a – 101bd – 101ar – 101bg – 101bæ - 101ak Søbygård, Søby.

Placeringen fremgår af disse kort:

Ansøgningen er vedlagt en projektbeskrivelse med bilag. Af bilagene fremgår, at Ærø og Svendborg kommuner har deltager i et møde med Aage V. Jensens Naturfond, der ejer arealet, og Amphi Consult i Vitsø Nor, hvor der blev foretaget en plantevurdering samt truffet beslutning om placering af vandhullerne.

Det fremgår blandt andet af ansøgningen, at:

"Padder og krybdyr har været i tilbagegang i Danmark og klokkefrøen er den mest truede art af dem, som nu kun findes på de sydfynske øer, samt enkle steder på sydsjællandske øer. Klokkefrøen er en meget følsom art, og disse vandhuller vil styrke den eksisterende bestand af klokkefrø på Ærø. Klokkefrøen er en vandlevende frø der kræver et tæt netværk af vandhuller i varierende størrelse og dybde for at trives. Derfor er antal og placering af vandhuller valgt ud fra, at der skal være kort afstand imellem vandhullerne.

...

*Vandhullerne nær strandoverdrevet mod kysten i vest vil tilbyde gode levesteder for Strandtudse og Grønbroget Tudse (*Bufo viridis*), der begge findes på Ærø. Derudover forventes mængden af vandhuller at give gode vilkår for Springfrø (*Rana dalmatina*) samt Stor Vandsalmander (*Triturus cristatus*), der begge har overlappende levesteder.*

*Stenbunkerne kan bruges af padder til at søge ly om vinteren, men kan ligeledes bruges af markfirben (*Lacerta agilis*) til solbadning og fødesøgning om sommeren.*

...

Foruden at øge biodiversiteten i området vil disse vandhuller øge bidrage til den rekreative værdi af området for turister og lokalbefolkning. Vandhullerne vil blive gravet tæt på stien omkring søen, så offentligheden kan få glæde af vandhullerne."

Fredningen

Vitsø Nor blev ved fredningsnævnets afgørelse af 31. august 2009 fredet sammen med Søbygård området på Ærø. Fredningsforslaget blev rejst af By- og Landskabsstyrelsen, og det fremgår af fredningen, at der i området var potentiale for udvikling af naturområder af stor værdi samt vådområder.

Det fremgår blandet af fredningen, at:

" § 1. Fredningens formål

Fredningen har til formål:

- *at sikre og fremme de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i Søbygaard - Vitsø Nor området,*
- *at sikre den frie udsigt over noret samt sikre og udvide offentlighedens ret til færdsel og ophold i området,*
- *at give mulighed for at hæve vandstanden inden for et nærmere angivet område, så den naturlige fordeling og bevægelse af vand genskabes i videst muligt omfang.*

§ 2. Bevaring og genskabelse af områdets naturværdier og kulturhistoriske værdier

Natur- og kulturhistoriske værdier i fredningsområdet skal bevares, plejes og genskabes. Området skal således bevares i dets nuværende eller forbedrede og genoprettede tilstand, i henhold til fredningens formål. Øvrige tilstandsændringer er kun tilladte i det omfang de fremgår af følgende bestemmelser eller hvis de tillades ved en dispensation efter § 9.

§ 6. Terrænændringer m.v.

Der må ikke foretages terrænændringer, med mindre der er tale om hævning af stier eller etablering af stier, som Ærø Kommune har tilladt eller ændring af afvandingskanaler i forbindelse med det i § 3 nævnte vådområdeprojekt.

Derudover må der således ikke udnyttes forekomster i jorden eller foretages afgravning, opfyldning eller planering. Den eksisterende anvendelse af matr. nr. 117 t Søby By, Søby, kan på samme vilkår og i samme omfang som i dag anvendes til oplægning af sten, grus og lignende materialer. Fredningen er ikke til hinder for, at der kan foretages arkæologiske udgravninger på arealerne. Fredningen er heller ikke til hinder for, at lavningen omkring Slotsbanken og Ladegårdsbanken føres tilbage til den oprindelige tilstand som sø, mose og vandfyldte grave."

Sagens behandling

Ærø Kommune har i deres høringssvar udtalt:

"skal Ærø Kommune hermed oplyse, at man vil være sindet, at meddele dispensation fra naturbeskyttelseslovens §16 for så vidt angår søbeskyttelseslinjen til etablering af vandhullerne og stenbunkerne i kommunen finder at det vil være i overensstemmelse med de hensyn som skal varetages i Naturbeskyttelsesloven"

Svendborg Kommune har anbefalet projektet.

Miljøstyrelsen har i høringssvaret udtalt:

"Det ansøgte vil efter Miljøstyrelsens vurdering ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV."

Sagen er behandlet på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Et enigt fredningsnævn er af den opfattelse, at det projekt, der ansøges om dispensation til, ikke er i strid med fredningens formål. Fredningsnævnet finder at de terrænændringer der kræves udført for projektets gennemførelse er i direkte forlængelse af fredningens formål, herunder §2, som omtaler forbedrende og genoprettende tiltag.

Fredningens formål om at sikre og fremme de naturhistoriske værdier forstærkes ved netop dette projekt, og da der alene er tale om beskedne terrænændringer langs den eksisterende sti finder Fredningsnævnet at der skal gives dispensation som ansøgt.

Fredningsnævnet meddeler derfor dispensation til gennemførelse af det ansøgte projekt om etablering af 15 vandhuller og 13 stenbunker i Vitsø Nor.

Dispensationen er givet i medfør af naturbeskyttelseslovens §50, stk. 1.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Klage skal ske via nævnets klageportal, som der linkes til på www.nmkn.dk, hvor der også er nærmere vejledning i klageproceduren, se www.nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Der kan findes nærmere vejledning om betaling af klagegebyr på Nævnenes hus' hjemmeside www.naevneneshus.dk og www.nmkn.dk.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er givet, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2.

Anni Højmark
formand

FREDNINGSNÆVNET FOR FYN

Aage V. Jensens Naturfond

Christiansvej 41
5700 Svendborg
Tlf. 99683200

fyn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-FYN-15-2017
Dato: 29. november 2017

Tillæg til Afgørelse af 22. maj 2017

Flytning af vandhul i forhold til meddelt tilladelse

Aage V. Jensens Naturfond har den 16. november 2017 ansøgt fredningsnævnet om tilladelse til at flytte et af de vandhuller, som fredningsnævnet i sin afgørelse af 22. maj 2017 gav tilladelse til etablering af. Det drejer sig om "vandhul nr. 2", som er angivet på kortet, der indgår i afgørelsen.

Baggrunden for ansøgningen er, at fonden har erhvervet en mindre matrikel i det NØ-lige hjørne, hvor det vil være oplagt at etablere et af vandhullerne, dels af Amphi Consult er blevet klogere på jordbundsforholdene efter at arbejdet blev påbegyndt.

Fonden anmoder om en hurtig sagsbehandling, idet de er 90% færdige med vandhullerne og stendyngerne, og entreprenørmaskinerne er i området. Ærø Kommune har ifølge ansøgningen accepteret flytningen af vandhullet.

Denne sag er behandlet som en formandsbeslutning i henhold til forretningsordenens § 10, stk. 1 og uden gennemførelse af fornyet høring af de interesserede, idet formanden vurderer, at der er tale om en meget lille justering i forhold til det store projekt, som et enigt fredningsnævn i maj måned gav tilladelse til.

Formanden for fredningsnævnet meddeler herved dispensation fra fredningen til det ansøgte, idet der alene er tale om en ubetydelig justering af projektet, som stadig virker til fremme af fredningens formål.

Dispensationen er givet i medfør af naturbeskyttelseslovens §50, stk. 1.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Klage skal ske via nævnets klageportal, som der linkes til på www.nmkn.dk, hvor der også er nærmere vejledning i klageproceduren, se www.nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Der kan findes nærmere vejledning om betaling af klagegebyr på Nævnets hus' hjemmeside www.naevneneshus.dk og www.nmkn.dk.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er givet, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2.

Anni Højmark
formand

Afgørelse af 7. februar 2018

Dispensation til nedtagning af eksisterende affaldsområde og etablering af nyt.

Christina Kjerulffs Tegnestue har på vegne af Kunsthøjskolen på Ærø (Vestermøllegård Højskole) ansøgt fredningsnævnet om dispensation til/godkendelse af en ændring af et affaldsområde ved kunsthøjskolen, der er beliggende på Vester Møllebakke 2, Søby på Ærø på matr.nr. 5a Søbygård, Søby.

Stedet er omfattet af fredningen af Vitsø Nor og Søbygård området der er fastsat ved fredningsnævnets kendelse af 23. januar 2009.

Ansøgningen omfatter nedtagning af det eksisterende affaldsområde og etablering af et nyt affaldsområde samme sted samt udvidelse af dette med en kølebygning, der kan tjene som opbevaring til køkkenets fødevareproduktion. Skuret vil forbedre forholdene for de ansatte på stedet, samt erstatte brugen af de nuværende kælderlokaler, der er utidssvarende og ikke kan restaureres, da bygningen er fredet.

Arealet, hvorpå affaldsområdet er placeret, er beliggende på grænsen af det fredede areal ved Søbygård. Placeringen af området ses på disse kort:

Fredningen

Af fredningskendelsen fremgår blandt andet følgende:

"Følgende er uddrag af fredningens bestemmelser:

§ 1. Fredningens formål

Fredningen har til formål:

- *at sikre og fremme de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i Søbygaard - Vitsø Nor området,*
- *at sikre den frie udsigt over noret samt sikre og udvide offentlighedens ret til færdsel og ophold i området,*
- *at give mulighed for at hæve vandstanden inden for et nærmere angivet område, så den naturlige fordeling og bevægelse af vand genskabes i videst muligt omfang.*

§ 5. Bebyggelse og tekniske anlæg m.v.

I fredningsområdet må der ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, eller opstilles campingvogne. Der må heller ikke opføres tekniske anlæg i området, herunder fremføres luftledninger. Fredningen er dog ikke til hinder for anbringelse af læskure for kreaturer, kreaturhegn eller opførelsen af fugletårne eller andre mindre anlæg, som f.eks. informationstavler, som vil understøtte offentlighedens adgang til området, såfremt det forud godkendes af fredningsnævnet.

Forbuddet mod ny bebyggelse gælder ikke for de arealer, der i dag hører under Vestermøllegård Højskole, Lille Søbygaard og Ny Søbygaard. For disse arealer skal beliggenhed og ydre fremtræden af ny bebyggelse samt om- og tilbygninger, herunder tagudskiftninger, af eksisterende bygninger dog forud godkendes af fredningsnævnet."

Høringer og sagsbehandlingen

Ansøgeren har oplyst følgende om størrelsen og udseendet af det ønskede område til affaldshåndtering: "På vegne af Susan Hinum, forstander på Kunsthøjskolen på Ærø, ansøges der hermed om tilladelse til at nedtage et eksisterende affaldsområde bestående af et sortmalet hegn i 1,55 m højde. Affaldsområdet måler ca. 4,5x2,5 meter i dag og tjener som en visuelt afskærmende foranstaltning ud til vejen, sådan at affaldscontainere og anden henstillen af affald foregår her, inden endelig udsmidning.

Det nye affaldsområde vil måle ca. 1,55 meter i højden og have et areale på ca 5x3 meter, men dertil ansøges der om tilladelse til at bygge en højere inddækning til en køleenhed som har et areal 2x3 meter ved siden af. På taget, med ensidigt fald, lægges tagpap og højden mod vest er 2,7 meter og mod øst ca. 3 meter hvor taget er højest."

Ansøger oplyser desuden, at det er hensigten at holde materialer og farver som de eksisterende.

Fredningsnævnet har modtaget høringssvar fra MST, der udtaler, at:

"Det ansøgte vil efter Miljøstyrelsens vurdering ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Ansøgningen giver ikke Miljøstyrelsen anledning til yderligere bemærkninger."

Ærø Kommune udtaler:

"Kommunen har intet imod den ønskede nyetablering af affaldsgård og kølehus."

Der er ikke modtaget høringssvar fra DN, Friluftsrådet og DOF.

Fredningsnævnet har valgt at behandle sagen på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Det er en forudsætning for drift af Kunsthøjskolen, at der er tilknyttet køkkenfaciliteter til bespisning af højskolens gæster. Dertil kræves et område, hvor køkkenets affald kan opbevares forsvarligt indtil det afhentes. Det nuværende affaldsområde erstattes af et lignende med et udseende, der svarer stort set til det, der nedtages bortset fra, at de opføres en højere "bygning" til opbevaring af kølevarer.

Da der er tale om et projekt, der ligger på kanten af og delvis udenfor det fredede område, og projektet ikke medfører en betydelig ændring af de eksisterende forhold, men er tilpasset forholdene og opføres i materialer, som de eksisterende, er det et enigt fredningsnævns opfattelse, at affaldsgården med køleenhed kan godkendes i medfør af fredningskendelsens § 5 og naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Klage skal ske via nævnets klageportal, som der linkes til på www.nmkn.dk, hvor der også er nærmere vejledning i klageproceduren, se www.nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Der kan findes nærmere vejledning om betaling af klagegebyr på Nævnenes hus' hjemmeside www.naevneneshus.dk og www.nmkn.dk.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er givet, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2.

Anni Højmark
formand

Afgørelse af 18. marts 2018

Dispensation til opførelse af læskur til kreaturer v/Vitsø Nor

Lars Holm Pedersen der ejer matr.nr. 101d Søbygaard, Søby, der er beliggende Kærvej 6, 5985 Søby Ærø, har søgt fredningsnævnet om tilladelse til at opføre et læskur til de kreaturer, han har gående på arealet. Kreaturerne afgræsser det fredede areal omfattet af fredningen af Vitsø Nor og Søbygård på Ærø.

Han har om baggrunden for sin ansøgning oplyst følgende mundtligt på fredningsnævnets forespørgsel:
"Han har moderdyr med kalve gående på matriklen. Der er tale om opdræt af slagtekalve. Der er regler for at området skal afgræsses eller slås. Han har ikke nogen aftale med Miljøstyrelsen eller kommunen om afgræsning.

Baggrunden for at han søger om dispensation til at opføre læskuret er, at han har dyrene gående ude stort set hele året, og det er derfor et lovkrav at de kan gå i læ."

Han har søgt om tilladelse til at sætte en rundbuehal på matriklen. Hallen er vist på et medsendt billede. Den er mørkegrøn.

Fredningen

Vitsø Nor og Søbygård blev fredet ved fredningsnævnets kendelse af 31.8.2009, der ophævede en tidligere fredning af området.

Fredningens formål er beskrevet således:

Fredningens § 5 Bebyggelse og tekniske anlæg m.v.

"I fredningsområdet" §1

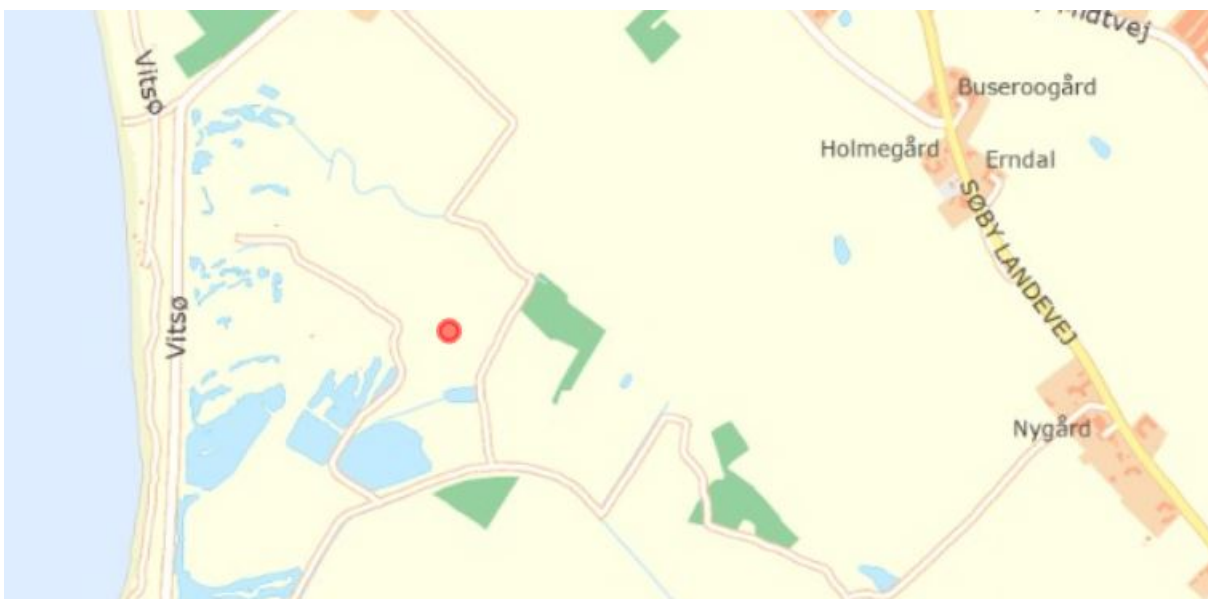
Fredningen har til formål:

- *at sikre og fremme de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i Søbygaard – Vitsø Nor området.*
- *at sikre den frie udsigt over noret samt sikre og udvide offentlighedens ret til færdsel og ophold i området.*
- *..."*

et må der ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, eller opstilles campingvogne. Der må heller ikke opføres tekniske anlæg i området, herunder fremføres luftledninger.

Fredningen er dog ikke til hinder for anbringelse af læskure for kreaturer, kreaturhegn eller opførelsen af fugletårne eller andre mindre anlæg, som f.eks. informationstavler, som vil understøtte offentlighedens adgang til området, såfremt det forud godkendes af fredningsnævnet. "

Det berørte område og den ansøgte placering af læskuret fremgår af dette kort samt medsendt luftfoto:

Sagsfremstilling

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag.

Høring

Der er under sagens forberedelse modtaget høringssvar fra Ærø Kommune, der har meddelt, at de ikke har bemærkninger til det ansøgte.

Miljøstyrelsen har i deres høringssvar blandt andet oplyst følgende:

"Det ansøgte vil efter Miljøstyrelsens vurdering ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV."

Fredningsnævnet har derudover ikke modtaget andre høringssvar fra de høringsberettigede.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

På baggrund af ansøgerens oplysninger lægger fredningsnævnet til grund, at der er tale om afgræsning, blandt andet som led i plejen af området. Det er utvivlsomt, at der er behov for læ til de kreaturer, der afgræsser området. Fredningen har efter sin ordlyd taget højde herfor, men godkendelse af udformning og udseende af det konkrete læskur er overladt til fredningsnævnet. Fredningsnævnet kan se på det medsendte luftfoto, at læskuret placeres i et hjørne af ansøgerens ejendom, og at læskuret ikke kommer til at ligge i nærheden af veje/stier ind i området.

Et enigt fredningsnævn kan på denne baggrund godkende opstillingen af det ansøgte skur på betingelse, at det bliver så småt som muligt i forhold til det antal dyr, der skal kunne søge læ i området.

Dispensationen er givet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Klage skal ske via nævnets klageportal, som der linkes til på www.nmkn.dk, hvor der også er nærmere vejledning i klageproceduren, se www.nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Der kan findes nærmere vejledning om betaling af klagegebyr på Nævnenes hus' hjemmeside www.naevneneshus.dk og www.nmkn.dk.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er givet, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2.

Anni Højmark
formand

Ærø Kommune
På vegne af lodsejeren

fyn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-FYN-39-2020
Dato: 28. april 2021

Afgørelse af 28. april 2021

Dispensation til opsætning af varmepumpe

Ærø Kommune har ved mail af 10. december 2020 på vegne af lodsejeren fremsendt en ansøgning om dispensation til at opsætte en varmepumpe på matr.nr. 5c Søbygård, Søby med adressen Vester Møllebakke 6, 5985 Søby Ærø.

Sagsfremstilling

Vedhæftet mailen fra Ærø Kommune er foruden ansøgningen fra lodsejeren, en udskrift fra Grundkort Fyn, en skitse af ejendommen med en håndtegning, der viser placeringen af varmepumpen på bygningen samt en produktpjece for varmepumpen af mærket DVI energi blandt andet indeholdende billedmateriale.

Af ansøgningen, der er dateret den 3. december 2020, fremgår blandt andet følgende:

" ...

Kunsthøjskolen på Ærø har til huse i en bygningsmasse, der omfatter flere selvstændige huse. På nær en enkel bygning opvarmes husene i dag ved jordvarmeanlæg understøttet af 2 x solcelleanlæg i kombination med træk på el-nettet.

En enkel bygning beliggende på Vester Møllebakke 6, opvarmes for nuværende vjh af et oliefyr, som ønskes udskiftet med en luft til vand varmepumpe.

..."

Af produktpecen fremgår blandt andet, at der er tale om en rund sortmalet varmepumpe med dimensionerne; maksimalhøjde over jorden 1125 mm og en diameter på 950 mm. Det fremgår videre af pjecen, at lydniveauet i en afstand af 5,6 meter maksimalt er 35 dB(A), svarende til samme lydniveau som hvisen. Det fremgår af skitsen, at varmepumpen påtænkes placeret tæt op ad den bestående bygningsmasse på bygningens nordlige side.

Placeringen af varmepumpen er vist med rød prik. Den blå skravering viser fredningen og den gule skravering viser et beskyttet overdrev.

Fredningen

Det pågældende sted ligger inden for fredningen af Vitsø Nor og Søbygård, der blev fredet ved Fredningsnævnet for Fyns afgørelse af 31. august 2009. Fredningen har følgende bestemmelser af betydning for sagens afgørelse:

" ...

§ 1. Fredningens formål

Fredningen har til formål:

- at sikre og fremme de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i Søbyggaard - Vitsø Nor området,

...

§ 2. Bevaring og genskabelse af områdets naturværdier og kulturhistoriske værdier

Natur- og kulturhistoriske værdier i fredningsområdet skal bevares, plejes og genskabes. Området skal således bevares i dets nuværende eller forbedrede og genoprettede tilstand, i henhold til fredningens formål. Øvrige tilstandsændringer er kun tilladte i det omfang de fremgår af følgende bestemmelser eller hvis de tillades ved en dispensation efter § 9.

...

§ 5. Bebyggelse og tekniske anlæg m.v.

I fredningsområdet må der ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, eller opstilles campingvogne. Der må heller ikke opføres tekniske anlæg i området, herunder fremføres luftledninger.

Fredningen er dog ikke til hinder for anbringelse af læskure for kreaturer, kreaturhegn eller opførelsen af fugletårne eller andre mindre anlæg, som f.eks. informationstavler, som vil understøtte offentlighedens adgang til området, såfremt det forud godkendes af fredningsnævnet.

Forbuddet mod ny bebyggelse gælder ikke for de arealer, der i dag hører under Vestermøllegård Højskole, Lille Søbyggaard og Ny Søbyggaard. For disse arealer skal beliggenhed og ydre fremtræden af ny bebyggelse samt om- og tilbygninger, herunder tagudskiftninger, af eksisterende bygninger dog forud godkendes af fredningsnævnet.

...

§ 9. Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra bestemmelserne i §§ 2-8, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50.
..."

Høring

Svendborg Kommune, der i henholdt til forpligtende samarbejder er tilsynsmyndighed, har ved mail af 22. januar 2021 udtalt blandt andet:

" ...

Ansøgning

Det fremgår af ansøgningen, at Kunsthøjskolen på Ærø består af flere bygninger, som i dag er opvarmet med jordvarmeanlæg og solceller. En af bygningerne opvarmes med oliefyr, som ønskes udskiftet med varmepumpe.

Varmepumpen oplyses via ansøgningsbilaget at være 1125 mm høj og 950 mm i diameter, at have et støjniveau på ca. 42 dB(A) svarende til en hvisken, og med en placering tæt (under 50 cm) ud for den nordlige bygning's ydervæg – se rød prik på kort nedenfor.

...

Vedrørende beskyttede dyre- og plantearter jf. bilag 3 og 5 i naturbeskyttelsesloven

Svendborg Kommune har ikke konkret kendskab til forekomst af bilag IV-arter fra bilag 3 ved Kunsthøjskolen på Ærø.

Ifølge bilag IV-håndbogen (<https://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>) forekommer de på kortet ovennævnte bilag IV-arter

indenfor det 10 x 10 km kvadrater grid som projektområdet ligger indenfor.

Ingen af ovenstående arter er registreret eller vurderes af have leve- eller ynglested, hvor varmepumpen ønskes opsat tæt ved bebyggelsen.

Svendborg Kommune er heller ikke bekendt med forekomst af plantearter, der fremgår af samme lovs bilag 5, indenfor projektområdet.

Det er Svendborg Kommunes samlede vurdering, at opsætning af varmepumpe ved Kunsthøjskolen på Ærø tæt ved bygningen ikke vil beskadige eller ødelægge bilag IV-arters yngle- eller rasteområder eller ødelægge plantearter fra ovennævnte bilag 3 og 5.

Svendborg Kommunes vurdering

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt er af mindre omfang, som opsættes helt tæt ved eksisterende bygningsmasse. Det fremgår af fredningens § 5, at der på Kunsthøjskolen på Ærø (Vestermøllegård Højskole) kan tillades eksempelvis tekniske anlæg med fredningsnævnets godkendelse. Det er kommunens samlede vurdering, at projektet ligger indenfor fredningens rammer og ikke er i strid med fredningens formål.

Svendborg Kommune vil derfor gerne indstille til Fredningsnævnet for Fyn om at give dispensation til det ansøgte.

..."

Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening og Friluftsrådet har valgt ikke at udtale sig.

Denne afgørelse er truffet på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Det sted det ansøgte skal placeres er et af de steder, hvor der i modsætning til det øvrige område omfattet af fredningen, er mulighed for nybygninger med tilladelse fra fredningsnævnet. Der er også mulighed for om- og tilbygning af og til eksisterende bygninger.

Et enigt fredningsnævn finder på denne baggrund, samt under hensyn til det oplyste om dimensionerne på den ansøgte varmepumpe og placeringen af den tæt på en eksisterende bygning, ikke, at det ansøgte strider mod fredningens formål, herunder om at sikre og fremme de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i området. Der meddeles derfor dispensation som ansøgt.

Efter det af Svendborg Kommune oplyste er naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3 ikke til hinder for den meddelte dispensation.

Dispensationen er givet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Klage skal ske via nævnets klageportal, som der linkes til på <https://kpo.naevneneshus.dk>, hvor der også er nærmere vejledning i klageproceduren, se <https://naevneneshus.dk>.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Der kan findes nærmere vejledning om betaling af klagegebyr på Nævnenes hus' hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er givet, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2.

Anni Højmark
formand

FREDNINGSNÆVNET FOR FYN

Christiansvej 41
5700 Svendborg
Tlf. 93 56 40 70

Ærø Kommune

På vegne af Kunsthøjskolen på Ærø

fyn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-FYN-7-2021
Dato: 15. august 2021

Afgørelse af 10. juli 2021.

Dispensation til opførelse af bålhytte samt etablering af belægning

Ærø Kommune har ved mail af 1. februar 2021 på vegne af lodsejeren fremsendt en ansøgning om dispensation til opførelse af en bålhytte og etablering af belægning på matr.nr. 5a Søbygård, Søby på adressen Møllebakke 4, 5985 Søby.

Sagsfremstilling

Lodsejeren har i ansøgningen, der indeholder oversigtfoto, der viser placeringen af det ansøgte og fotos, der viser udseendet på det ansøgte, oplyst følgende:

" ...

Bålhytten ønskes opført som vist på nedenstående luftfoto, mellem havens æbletræer og rækken af kastanjetræerne i skellet. Denne del af haven ligger på fredet grund, og skolens private spildevandsanlæg lå tidligere på denne placering. Anlægget blev fjernet for et par år siden, hvor alle tanke også blev fjernet og hullet fyldt. Jorden har siden haft tid til at sætte sig.

Bålhytten er i areal 5 x 8 meter med 5 meter til kip, og er i udgangspunktet åben i alle 4 sider, ovenover de fastmonterede bænke langs siderne.

Placeringen er valgt af følgende grunde

1. de undervisningsaktiviteter der påtænkes, afholdt i og omkring bålhytten, har udgangspunkt i natur og bæredygtighed – aktiviteter der vil understøttes af denne placering.
2. På grund af det faldende terræn mellem Vester Møllebakke og ønskede placering, samt rækker af træerne i skellet, vil konstruktionen falde naturligt ind i området.
3. Placeringen vil markere en sammenhæng mellem denne del af haven og matrikel 1f (som Kunsthøjskolen på Ærø også ejer) – der ligger tværs overfor med indgang fra Vester Møllebakke.
4. Placeringen vil ikke medføre støjgener for andre, da der er en mark mellem matriklen og nærmeste nabo.

Ved opførelse af konstruktionen skal jorden planeres og de bærende stolper (lærketræ) støbes ned i jorden.

Et betonfundament støbes mellem stolperne og ovenpå lægges en flisebelægning.

Bålhytten vil kunne tilgås fra stien mellem hovedhus og indgangen fra Vester Møllebakke. Denne nuværende ”trampe”-sti påtænkes erstattet af en smal flisebelagt gangsti i forbindelse med opførelsen af bålhytten.

Fredningen

Det pågældende sted ligger inden for fredningen af Vitsø Nor og Søbygård, der blev fredet ved Fredningsnævnet for Fyns afgørelse af 31. august 2009. Fredningen har følgende bestemmelser af betydning for sagens afgørelse:

” ...

§ 1. Fredningens formål

Fredningen har til formål:

- at sikre og fremme de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i Søbygaard - Vitsø Nor området,

...

§ 2. Bevaring og genskabelse af områdets naturværdier og kulturhistoriske værdier

Natur- og kulturhistoriske værdier i fredningsområdet skal bevares, plejes og genskabes. Området skal således bevares i dets nuværende eller forbedrede og genoprettede tilstand, i henhold til fredningens formål. Øvrige tilstandsændringer er kun tilladte i det omfang de fremgår af følgende bestemmelser eller hvis de tillades ved en dispensation efter § 9.

...

§ 5. Bebyggelse og tekniske anlæg m.v.

I fredningsområdet må der ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, eller opstilles campingvogne. Der må heller ikke opføres tekniske anlæg i området, herunder fremføres luftledninger.

Fredningen er dog ikke til hinder for anbringelse af læskure for kreaturer, kreaturhegn eller opførelsen af fugletårne eller andre mindre anlæg, som f.eks. informationstavler, som vil understøtte offentlighedens adgang til området, såfremt det forud godkendes af fredningsnævnet.

Forbuddet mod ny bebyggelse gælder ikke for de arealer, der i dag hører under Vestermøllegård Højskole, Lille Søbygaard og Ny Søbygaard. For disse arealer skal beliggenhed og ydre fremtræden af ny bebyggelse samt om- og tilbygninger, herunder tagudskiftninger, af eksisterende bygninger dog forud godkendes af fredningsnævnet.

§ 6. Terrænændringer m.v.

Der må ikke foretages terrænændringer, med mindre der er tale om hævning af stier eller etablering

af stier, som Ærø Kommune har tilladt eller ændring af afvandingskanaler i forbindelse med det i § 3 nævnte vådområdeprojekt.

Derudover må der således ikke udnyttes forekomster i jorden eller foretages afgravning, opfyldning eller planering.

...

§ 9. Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra bestemmelserne i §§ 2-8, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50.

..."

Høring

Svendborg Kommune, der i henhold til forpligtende samarbejde er tilsynsmyndighed, har i mail af 31. marts 2021 udtalt følgende:

"...

Vedrørende beskyttede dyre- og plantearter jf. bilag 3 og 5 i naturbeskyttelsesloven

Svendborg Kommune har ikke konkret kendskab til forekomst af bilag IV-arter fra bilag 3 ved Kunsthøjskolen på Ærø.

Ifølge bilag IV-håndbogen (<https://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>) forekommer de på kortet ovennævnte bilag IV-arter indenfor det 10 x 10 km kvadrater grid som projektområdet ligger indenfor.

Ingen af ovenstående arter er registreret eller vurderes af have leve- eller ynglested, hvor bålhytte ønskes opsat tæt ved skel. Svendborg Kommune er heller ikke bekendt med forekomst af plantearter, der fremgår af samme lovs bilag 5, indenfor projektområdet.

Det er Svendborg Kommunes samlede vurdering, at opsætning af bålhytte ved Kunsthøjskolen på Ærø ikke vil beskadige eller ødelægge bilag IV-arters yngle- eller rasteområder eller ødelægge plantearter fra ovennævnte bilag 3 og 5.

Svendborg Kommunes vurdering

Det er Svendborg Kommunes vurdering ud fra projektbeskrivelsen, at det ansøgte projekt bålhytte mere har karakter af en ny bygning end en egentlig bålhytte, idet der etableres støbt fundament og fliser inde i hytten, og da hytten i udgangspunktet er med fire åbne side (dvs. de på sigt eventuelt kan aflukkes) og med fastmonterede bænke. Derudover ønskes en eksisterende sti og videre hen til hytten belagt med fliser. Der fremgår ikke noget om et bålsted inde i hytten, eller hvorfor der skal være 5 m til kip.

Af projektbeskrivelse fremgår, at på grund af faldende terræn samt en række træer, ønskes hytten lagt tæt ved sydlige skel. Ud fra højdekurver fra KortInfo ses, at den lave del af matriklen ligger i ca. kote 22 m, hvor hovedbygning ligger i kote 24 m. Men med højde på 5 m til kip, vil den 40 kvm store hytte således rage op over selve hovedbygning i landskabet, og være et ret synligt element særligt set fra den nærværende beliggende Vester Mølle kun 200 m derfra.

Det fremgår af fredningens § 5, at der på Kunsthøjskolen på Ærø (Vestermøllegård Højskole) kan tillades eksempelvis ny bebyggelse samt om- og tilbygninger, herunder tagudskiftninger, af eksisterende bygninger dog forud godkendes af fredningsnævnet.

Det er kommunens vurdering, at projektet ligger indenfor fredningens rammer og ikke er i strid med fredningens § 5, men samtidig er det også kommunens vurdering, at hytten mere har karakter af egentlig bygning med fast betongulv og en markant højde og skal vurderes som sådan.

Den ønskede etablering af flisegang i stedet for eksisterende 'trampesti' vurderes at være i strid med fredningens § 6, at der ikke må foretages terrænændringer, afgraves, opfyldes eller planeres, hvorfor dette ikke kan anbefales.

Svendborg Kommune vil derfor gerne indstille til Fredningsnævnet for Fyn om at give delvis dispensation til det ansøgte.

..."

Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening og Friluftsrådet har valgt ikke at udtale sig.

Der har i forbindelse med sagens behandling ved nævnet været foretaget besigtigelse den 10. juli 2021.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Således som den ansøgte bålhytte er beskrevet finder fredningsnævnet, at der er tale om en nybygning.

Det sted det ansøgte skal placeres er et af de steder, hvor der i modsætning til det øvrige område omfattet af fredningen, er mulighed for nybygninger med tilladelse fra fredningsnævnet. På denne baggrund og under hensyn til udførelsen og materialevalget, til at hytten skal anvendes til undervisningsformål samt til det oplyste om hyttens placering, herunder i et faldende terræn og således, at den falder pænt ind i forhold til de nærtstående stynede træer, finder et enigt fredningsnævn - på trods af bygningens højde - at den ansøgte bålhytte ikke er i strid med fredningens formål om at sikre og fremme de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i området. Der meddeles derfor dispensation til opførelse af den ansøgte bålhytte.

Fredningsnævnet finder, at den ansøgte flisebelagte gangsti, som ikke nærmere er beskrevet, vil stride mod fredningens forbud mod terrænændringer i fredningens § 6. Et enigt fredningsnævn meddeler derfor afslag på denne del af det ansøgte.

Dispensationen er meddelt på betingelse af

- at bygningen forbliver åben i siderne.
- at der ikke opstilles permanente løse møbler i bygningen.

Efter det af Svendborg Kommune oplyste er naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3 ikke til hinder for den meddelte dispensation.

Dispensationen er givet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Klage skal ske via nævnets klageportal, som der linkes til på <https://kpo.naevneneshus.dk>, hvor der også er nærmere vejledning i klageproceduren, se <https://naevneneshus.dk>.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Der kan findes nærmere vejledning om betaling af klagegebyr på Nævnenes hus' hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er givet, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Anni Højmark', written in a cursive style.

Anni Højmark
formand

Afgørelse af 1. september 2021

Dispensation til nedgravning af fiberkabel – Vitsø Nor

Svendborg Kommune har ved mail af 8. marts 2021 fremsendt ansøgning fra Stofa om dispensation til nedgravning af et fiberkabel langs Lebymarksvej/Vitsø, 5985 Søby Ærø på matr.nr. 101cc, 101bs, 117v, 117u, 117t, 117s og 117r alle Søbygård, Søby. Ved mail af 9. juli 2021 har kommunen fremsendt supplerende materiale til ansøgningen.

Denne afgørelse er truffet på skriftligt grundlag som en formandsbeslutning i henhold til forretningsordenens § 10, stk. 5 og efter, at formanden for fredningsnævnet sammen med det statsligt udpegede medlem har haft lejlighed til at gøre sig bekendt med forholdene i det berørte område.

Sagsfremstilling

Af ansøgningen dateret den 4. februar 2021 og fremsendt i forbindelse med det supplerende materiale til fredningsnævnet den 9. juli 2021 fremgår blandt andet:

” ...

I forbindelse med projekteret nedgravning af fiberkabel langs Lebymarksvej/Vitsø, 5985 Søby Ærø, er der en længere strækning langs Vitsø der er beskyttet natur – strandeng, ligesom arealet er fredet.

Jeg ansøger hermed om tilladelse til nedgravning af et fiberkabel langs østside af kant af vejen Vitsø.

Jeg har vedhæftet kort, visende projekteret trace for nedgravning af fiberkabel, samt beskyttet natur – strandeng.

Ligeledes er der vist zoner hvor der er søgt om tilladelse til krydsning af vandløb. Se

Ansøg_Disp_§3_Fred_492SOB-1017.pdf

Arealet er som sagt ligeledes fredet, men jeg kan i fredningsbeskrivelsen ikke finde hindringer for nedgravning af fiberkabel lang vejkant.

Der må dog ikke sættes fiberboks op, da teksten siger:

” §5. Bebyggelse og tekniske anlæg m.v.”

”I Fredningsområdet må der ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, eller opstilles campingvogne. Der må heller ikke opføres tekniske anlæg i området, herunder fremføres luftledninger.

...

Alt nedgravning udføres med minigraver, monteret med 25 cm. skovl.

Gravedybden er ca. 50 cm.

Alternativt vil styret underboring blive anvendt, hvor det findes formålstjenligt.

Alle opgravede arealer retableres naturligvis.

...”

Det fremgår videre af det supplerende fremsendte materiale, at der skal graves i en afstand på 20-25 cm fra kanten af vejstrækningen og at det opgravede areal vil blive tildækket løbende, så det ikke står åbent over nat.

Traché for nedgravningen af fiberkablet er vist med rød stiple linje og fredningen er vist med blå skravering.

Fredningen

Det pågældende område blev fredet ved Fredningsnævnet for Fyns afgørelse af 31. august 2009 om fredning af Vistsø Nor og Søbygård området, Ærø Kommune. Fredningen indeholder følgende bestemmelser af relevans for sagen:

” ...

§ 1. Fredningens formål

Fredningen har til formål:

- at sikre og fremme de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i Søbygaard - Vitsø Nor området,
- at sikre den frie udsigt over noret samt sikre og udvide offentlighedens ret til færdsel og ophold i området,
- at give mulighed for at hæve vandstanden inden for et nærmere angivet område, så den naturlige fordeling og bevægelse af vand genskabes i videst muligt omfang.

§ 2. Bevaring og genskabelse af områdets naturværdier og kulturhistoriske værdier

Natur- og kulturhistoriske værdier i fredningsområdet skal bevares, plejes og genskabes. Området skal således bevares i dets nuværende eller forbedrede og genoprettede tilstand, i henhold til fredningens formål. Øvrige tilstandsændringer er kun tilladte i det omfang de fremgår af følgende bestemmelser eller hvis de tillades ved en dispensation efter § 9.

...

§ 5. Bebyggelse og tekniske anlæg m.v.

I fredningsområdet må der ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, eller opstilles campingvogne. Der må heller ikke opføres tekniske anlæg i området, herunder fremføres luftledninger.

...

§ 6. Terrænændringer m.v.

Der må ikke foretages terrænændringer, med mindre der er tale om hævning af stier eller etablering af stier, som Ærø Kommune har tilladt eller ændring af afvandingskanaler i forbindelse med det i § 3 nævnte vådområdeprojekt. Derudover må der således ikke udnyttes forekomster i jorden eller foretages afgravning, opfyldning eller planering. Den eksisterende anvendelse af matr. nr. 117 t Søby By, Søby, kan på samme vilkår og i samme omfang som i dag anvendes til oplægning af sten, grus og lignende materialer.

...

§ 9. Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra bestemmelserne i §§ 2-8, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50.

...”

Høring

Svendborg Kommune har i som fredningstilsynsmyndighed igennem det forpligtende samarbejde med Ærø Kommune i indstilling af 8. marts 2021 udtalt blandt andet følgende:

” ...

Ifølge den fremsendte ansøgning, ønskes tilladelse til nedgravning af fiberkabel langs en vej gennem et fredet areal, hvor der også er beskyttet strandeng, ferskeng og vandløb. Arbejdet foretages med minigraver, og det opgravede areal tildækkes løbende. Der er projekteret gravestart ca. den 15. marts 2021.

Svendborg Kommune indstiller det ansøgte til Fredningsnævnet for Fyn og anbefaler samtidig en godkendelse af projektet.

...

Kommunens begrundelse for indstilling

Af fredningsdeklarationen fremgår bl.a., at der ikke må opføres tekniske anlæg eller foretages terrænændringer medmindre der er tale om etablering af stier.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at et fiberkabel er et teknisk anlæg, men da nedgravning af kabel jf. det oplyste retableres løbende, er der ikke tale om en decideret terrænændring. Det vurderes således som et forholdsvis lille indgreb inden for det fredede område, Det vurderes samtidig hensigtsmæssigt, at nedgravningen foretages udenfor fuglenes yngletid (1. marts – 15. juli), for at undgå forstyrrelser af fuglelivet på strandeng, ferskeng og søer.

Vedrørende Natura 2000-område nr. 197

Projektområdet ligger lige ud til Natura 2000-område nr. 197, Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet om Als - et ca. 65.212 ha stort marint areal, hvor bugter og vige samt rev og sandbanke er den mest udbredte naturtype med arter som edderfugl og marsvin på udpegningsgrundlaget. Nedgravning af fiberkabel på land langs vej og strandeng vurderes ikke at have negativ påvirkning på Natura 2000-området, men det vurderes hensigtsmæssigt, at anlægsarbejdet udføres udenfor fuglenes yngletid (henviser her til Miljøstyrelsens eventuelle bemærkninger).

Vedrørende beskyttede dyre- og plantearter jf. bilag 3 og 5 i naturbeskyttelsesloven

Svendborg Kommune har ikke konkret kendskab til forekomst af bilag IVarter fra bilag 3 indenfor projektområdet ved Vitsø Nor. Ifølge bilag IV-håndbogen (<https://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>) forekommer de på kortet ovennævnte bilag IV-arter (sydflagermus, dværgflagermus, markfirben, klokkefrø, stor vand-salamander, spidssnuet frø, springfrø) indenfor det 10 x 10 km kvadrater grid som projektområdet ligger indenfor. Ingen af ovenstående arter er registreret eller vurderes af have leve- eller ynglested, hvor fiberkabel ønskes nedgravet. Svendborg Kommune er heller ikke bekendt med forekomst af plantearter, der fremgår af samme lovs bilag 5, indenfor projektområdet. Det er Svendborg Kommunes samlede vurdering, at nedgravning af fiberkabel ikke vil beskadige eller ødelægge bilag IV-arters yngle- eller rasteområder eller ødelægge plantearter fra ovennævnte bilag 3 og 5. Samlet set vurderer Svendborg Kommune, at nedgravning af fiberkabel ikke vil stride direkte imod fredningens omfang og formål, og dermed godt kan anbefales. Det anbefales dog også, at fiberkablet nedgraves udenfor fuglenes yngletid.

Svendborg Kommune vil derfor gerne indstille til Fredningsnævnet for Fyn om at give dispensation til det ansøgte.

...”

Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening og Friluftsrådet har valgt ikke at udtale sig.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Denne afgørelse er truffet som en formandsbeslutning, da det ansøgte således om det er beskrevet, skønnes at være af underordnet betydning i forhold til fredningens formål, jf. forretningsordenens § 10, stk. 5.

Under hensyn til det lille indgreb det ansøgte vil medføre i det pågældende område, finder formanden ikke at det ansøgte strider mod fredningens formål. Formanden har ved denne vurdering blandt andet lagt vægt på, at fiberkablet vil blive nedgravet umiddelbart langs eksisterende vej; at styret underboring vil blive anvendt, hvor det er formålstjenligt, og at det opgravede areal vil blive tildækket løbende.

Der meddeles som følge af det anførte dispensation som ansøgt.

Den meddelte dispensation er givet på vilkår, at arbejdet udføres uden for fuglenes yngletid – den 1. marts til den 15. juli.

Under hensyn til det af Svendborg Kommune oplyste, er naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3 ikke til hinder for den meddelte dispensation.

Dispensationen er givet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Klage skal ske via nævnets klageportal, som der linkes til på <https://kpo.naevneneshus.dk>, hvor der også er nærmere vejledning i klageproceduren, se <https://naevneneshus.dk>.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Der kan findes nærmere vejledning om betaling af klagegebyr på Nævnenes hus' hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er givet, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2.

Anni Højmark
formand

FREDNINGSNÆVNET FOR FYN

Svendborg Kommune
på vegne af lodsejer

Christiansvej 41
5700 Svendborg
Tlf. 93 56 40 70

fyn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-FYN-27-2022
Dato: 20. oktober 2022

Formandsafgørelse af 13. oktober 2022

Ansøgning om dispensation til lovliggørelse af nedboret vandledning

Svendborg Kommune har på vegne af lodsejer fremsendt en ansøgning om lovliggørende dispensation til en nedboret vandledning ved matr.nr. 101bz Søbygård, Søby og matr.nr. 11a Ledby By, Bregninge ved adresserne Vitsø 25 og Lebymarksvej 12 begge 5985 Søby.

Sagsfremstilling

Af den udaterede ansøgning fremsendt til Svendborg Kommune, der blandt andet er vedhæftet tilladelse efter vandløbsloven fra Ærø Kommune, Skema til anmeldelse af projekter (VVM) samt oversigtsfoto og kortmateriale, fremgår blandt andet:

" ...

Vi vil gerne ansøge om at krydse åen med styret underboring ved Vitsø 25. Der er vedhæftet en tegning med en lyserød linjeføring, hvor den krydser åen med 90 grader.

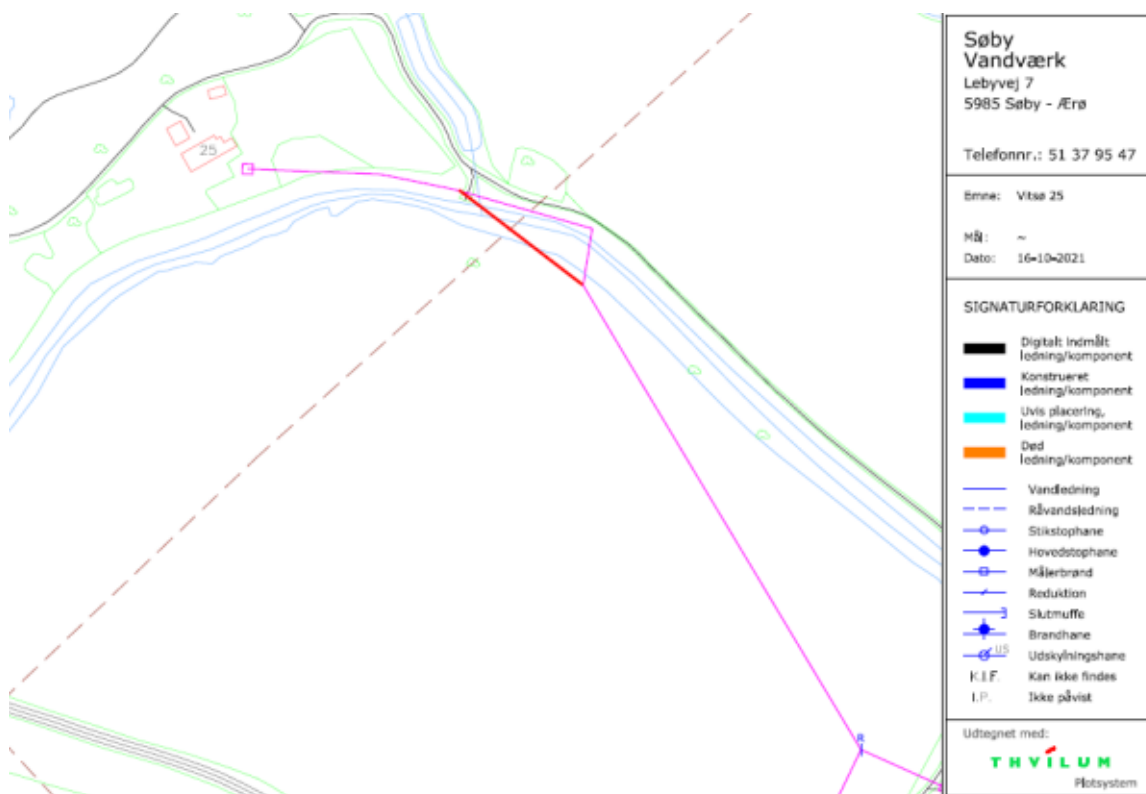
Men vi har også tegnet en alternativ rød linjeføring på, hvor åen krydses med en mere skrå vinkel, som vi håber vi vil kunne få tilladelse til.

Da vi på den måde kan dreje boringen og slipper for et ekstra start/slut hul i jorden.

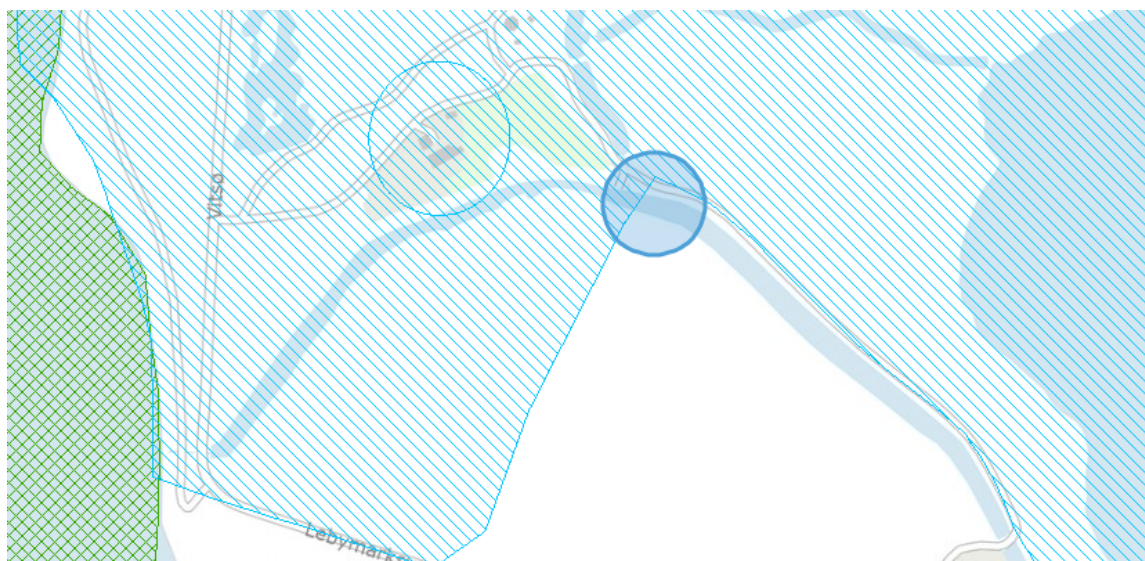
Projektet med vandledningen, forventer vi ligger i perioden 25. april til 12. maj.

..."

Det fremgår videre af en anden udateret ansøgning, at baggrunden for ansøgningen er, at vandkvaliteten i den eksisterende vandforsyning er for lille og af for ringe kvalitet.

De to linjeføringer nævnt i ansøgningen er vist på kortet.

Det ansøgte omtrentlig placering er på kortet vist med blå cirkel. Fredningen er vist med blå skravering. Natura 2000 område nr. 197 (Habitatområde 173 og Fuglebeskyttelsesområde 64) Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als.

Fredningen

Området ligger inden for fredningen af Vitsø Nor og Søbygård, der blev fredet ved fredningsnævnets afgørelse af 31. august 2009. Fredningen har følgende bestemmelser af betydning for sagen:

" ...

§ 1. Fredningens formål

Fredningen har til formål:

- at sikre og fremme de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i Søbysgaard - Vitsø Nor området,
- at sikre den frie udsigt over noret samt sikre og udvide offentlighedens ret til færdsel og ophold i området,
- at give mulighed for at hæve vandstanden inden for et nærmere angivet område, så den naturlige fordeling og bevægelse af vand genskabes i videst muligt omfang.

§ 2. Bevaring og genskabelse af områdets naturværdier og kulturhistoriske værdier

Natur- og kulturhistoriske værdier i fredningsområdet skal bevares, plejes og genskabes. Området skal således bevares i dets nuværende eller forbedrede og genoprettede tilstand, i henhold til fredningens formål. Øvrige tilstandsændringer er kun tilladte i det omfang de fremgår af følgende bestemmelser eller hvis de tillades ved en dispensation efter § 9.

...

§ 5. Bebyggelse og tekniske anlæg m.v.

I fredningsområdet må der ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, eller opstilles campingvogne. Der må heller ikke opføres tekniske anlæg i området, herunder fremføres luftledninger.

...

§ 6. Terrænændringer m.v

...

Derudover må der således ikke udnyttes forekomster i jorden eller foretages afgravning, opfyldning eller planering. Den eksisterende anvendelse af matr. nr. 117 t Søbys By, Søbys, kan på samme vilkår og i samme omfang som i dag anvendes til oplægning af sten, grus og lignende materialer.

...

§ 9. Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra bestemmelserne i §§ 2-8, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50.

..."

Høring

Svendborg Kommunes har sammen med ansøgningen fremsendt indstilling af 9. juni 2022. Af indstillingen, som er afgivet af kommunen som tilsynsmyndighed igennem det forpligtende samarbejde med Ærø Kommune, fremgår blandt andet:

" ...

Ifølge den fremsendte ansøgning ønskes der tilladelse til styret underboring af ny vandledning under vandløb ved matr. 101bz Søbysgaard, Søbys og matr. 11a Leby By, Bregninge indenfor fredning ad Vitsø Nor. Der er ligeledes søgt om tilladelse til krydsning af vandløb hos Ærø Kommune.

Ifølge ansøgning ønskes snarest mulig etableret ny vandledning, da der slet ikke er vand nok og da det vand, der er til rådighed har en meget dårlig vandkvalitet. Ansøger forventer at gøre arbejdet færdigt i løbet af uge 19-20 i 2022 – se vedlagte ansøgningmateriale.

Der er den 5. maj 2022 meddelt tilladelse dertil ift. vandløbsloven af Ærø Kommune, som den 9. juni 2022 har oplyst, at projektet allerede er gennemført.

Svendborg Kommune indstiller det ansøgte til Fredningsnævnet for Fyn og anbefaler samtidig en godkendelse af projektet.

...

Andre forhold indenfor fredningen

...

Projektet er vurderet af Svendborg Kommune i forhold til den beskyttede strandeng og naturbeskyttelseslovens § 3- natur:

Tina Kock fra Lonico har oplyst, at der graves et eller flere mindre huller, hvorfra den styrede underboring styres. Hvis man vælger løsningen, hvor man skyder skråt under vandløbet, kan man klare sig med færre huller, da man godt kan dreje lidt undervejs ligesom hullerne løbende kan blive fyldt op igen, så overjorden kommer til at ligge øverst.

Under forudsætning heraf vurderer vi, at det ansøgte ikke vil ændre tilstanden af beskyttet strandeng og fersk eng, og at det derfor ikke kræver en dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3 i forhold til strandeng og fersk eng.

Svendborg Kommunes bemærkninger ift. § 3-vandløb:

Vandløbet er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Svendborg Kommune vurderer, at projektet med en styret underboring ikke påvirker vandløbets flora og fauna. Derfor er det ikke nødvendigt, at der dispenseres fra naturbeskyttelseslovens § 3, som værner naturtypen mod ændringer i dens naturtilstand. Svendborg Kommune har vurderet, at der ikke skal træffes afgørelse i forhold til miljøvurderingslovens § 21, da projektet ikke direkte berører vandløbet.

...

Kommunens begrundelse for indstilling

Af fredningsdeklarationen fremgår bl.a., at der ikke må opføres tekniske anlæg eller foretages terrænændringer medmindre der er tale om etablering af stier.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at etablering af ny vandledning er et teknisk anlæg, men da vandledningen er foretaget med styret underboring jf. det oplyste, er der ikke tale om en decideret terrænændring. Det vurderes således som et forholdsvis lille indgreb inden for det fredede område

Vedrørende Natura 2000-område nr. 197

Projektområdet ligger lige ud til Natura 2000-område nr. 197, Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet om Als - et ca. 65.212 ha stort marint areal, hvor bugter og vige samt rev og sandbanke er den mest udbredte naturtype med arter som edderfugl og marsvin på udpegningsgrundlaget. Nedboring af vandledning under vandløb vurderes ikke at have negativ påvirkning på Natura 2000-området.

Vedrørende beskyttede dyre- og plantearter jf. bilag 3 og 5 i naturbeskyttelsesloven

Svendborg Kommune har ikke konkret kendskab til forekomst af bilag IV-arter fra bilag 3 indenfor projektområdet ved Vitsø Nor.

Ifølge bilag IV-håndbogen (<https://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>) forekommer de på kortet ovennævnte bilag IV-arter (sydflagermus, dværgflagermus, markfirben, klokkefrø, stor vandsalamander, spidssnuet frø, springfrø) indenfor det 10 x 10 km kvadrater grid som projektområdet ligger indenfor. Ingen af ovenstående arter er registreret eller vurderes af have leve-eller ynglested, hvor vandledning ønskes nedboret.

Svendborg Kommune er heller ikke bekendt med forekomst af plantearter, der fremgår af samme lovs bilag 5, indenfor projektområdet.

Det er Svendborg Kommunes samlede vurdering, at nedboring af ny vandledning ikke vil beskadige eller ødelægge bilag IV-arters yngle- eller rasteområder eller ødelægge plantearter fra ovennævnte bilag 3 og 5.

Samlet set vurderer Svendborg Kommune, at nedboring af vandledning ikke vil stride direkte imod fredningens omfang og formål, og dermed godt kan godkendes.

Svendborg Kommune vil derfor gerne indstille til Fredningsnævnet for Fyn om at give dispensation til det ansøgte.

..."

Dansk Ornitologisk Forening har i mail af 26. juni 2022 oplyst, at foreningen ikke har bemærkninger til ansøgningen.

Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet har valgt ikke at udtale sig.

Denne afgørelse er truffet af formanden, da det ansøgte er af underordnet betydning, jf. forretningsordenens § 10, stk. 5.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Under hensyn til at der er tale om en nedgravet vandledning, som efter etablering ikke vil være synlig samt til, at vandledningen er blevet etableret ved en styret underboring, der medfører en meget lille påvirkning af området i etableringsfasen, finder fredningsnævnet, at det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål, herunder om, at sikre og fremme de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i området.

På denne baggrund og under hensynet til formålet med det ansøgte, at sikre vandforsyningen i området, meddeler formanden for fredningsnævnet en lovliggørende tilladelse som ansøgt.

Dispensationen er givet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Under hensyn til det af Svendborg Kommune oplyste er naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3 ikke til hinder for den meddelte dispensation, ligesom fredningsnævnet vurderer, at det ansøgte ikke skader integriteten af Natura 2000 område nr. 197 (Habitatområde 173 og Fuglebeskyttelsesområde 64) Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Klage skal ske via nævnets klageportal, som der linkes til på <https://kpo.naevneneshus.dk>, hvor der også er nærmere vejledning i klageproceduren, se <https://naevneneshus.dk>.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Der kan findes nærmere vejledning om betaling af klagegebyr på Nævnenes hus' hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er givet, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2.

Anni Højmark
formand

FREDNINGSNÆVNET FOR FYN

Svendborg Kommune
på vegne af Lodsejer

Christiansvej 41
5700 Svendborg
Tlf. 93 56 40 70

fyn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-FYN-36-2022
Dato: 20. februar 2023

Afgørelse af 20. februar 2023

Dispensation til opsætning af cykelladestander

Svendborg kommune har ved mail af 12. september 2022 på vegne af lodsejer fremsendt en ansøgning om dispensation til at opsætte en cykelladestander på matr.nr. 1a Søbygård, Søby med adressen Søbygårdsvej 4, 5986 Søby.

Sagsfremstilling

Ansøgningen, dateret den 2. juni 2022 og som fremstår som en ansøgning til Den Selvejende Institution Søbygaard fra Ærøfonden, er vedhæftet fremsendelsesmailen sammen med et svar fra Den Selvejende Institution Søbygaard, et foto af den ansøgte cykelladestander, et teknisk inforark vedrørende ladestanderen samt et oversigtsfoto visende den ansøgte placering. Af ansøgningen fremgår blandt andet følgende:

" ...

I første omgang kan vi prøveopstille den i en periode af ca 3 mdr. her i højsæsonen, men vi vil på sigt gerne have den der permanent. Vi mener, det er det sted på Ærø hvor den vil være mest relevant, i forhold til at der er mange El Cyklister, der enten når de besøger Søbygaard, eller går tur rundt om Vitsø er der i mindst 1-2 timer, hvor man så kan lade sin cykel op.

Desuden vil det være et rigtig godt sted nu, hvor den nye Herregårdsrute er kommet og som Søbygaard er en del af.

Vi vil også gerne have laderen et sted, hvor der ikke er strøm igennem den almindelige strømforsyning.

Laderen vi søger tilladelse til at opstille er en såkaldt Off grid som er selvforsynende med strøm, ved at der er solceller samt en lille vindturbine, der genererer strøm til et batteri, hvor cykler så kan lade fra.

Selve laderen er 4,15 m høj og er 40X40 cm i omfang i bunden og vejer 199 kg.

Lidt om Ærøfonden

...

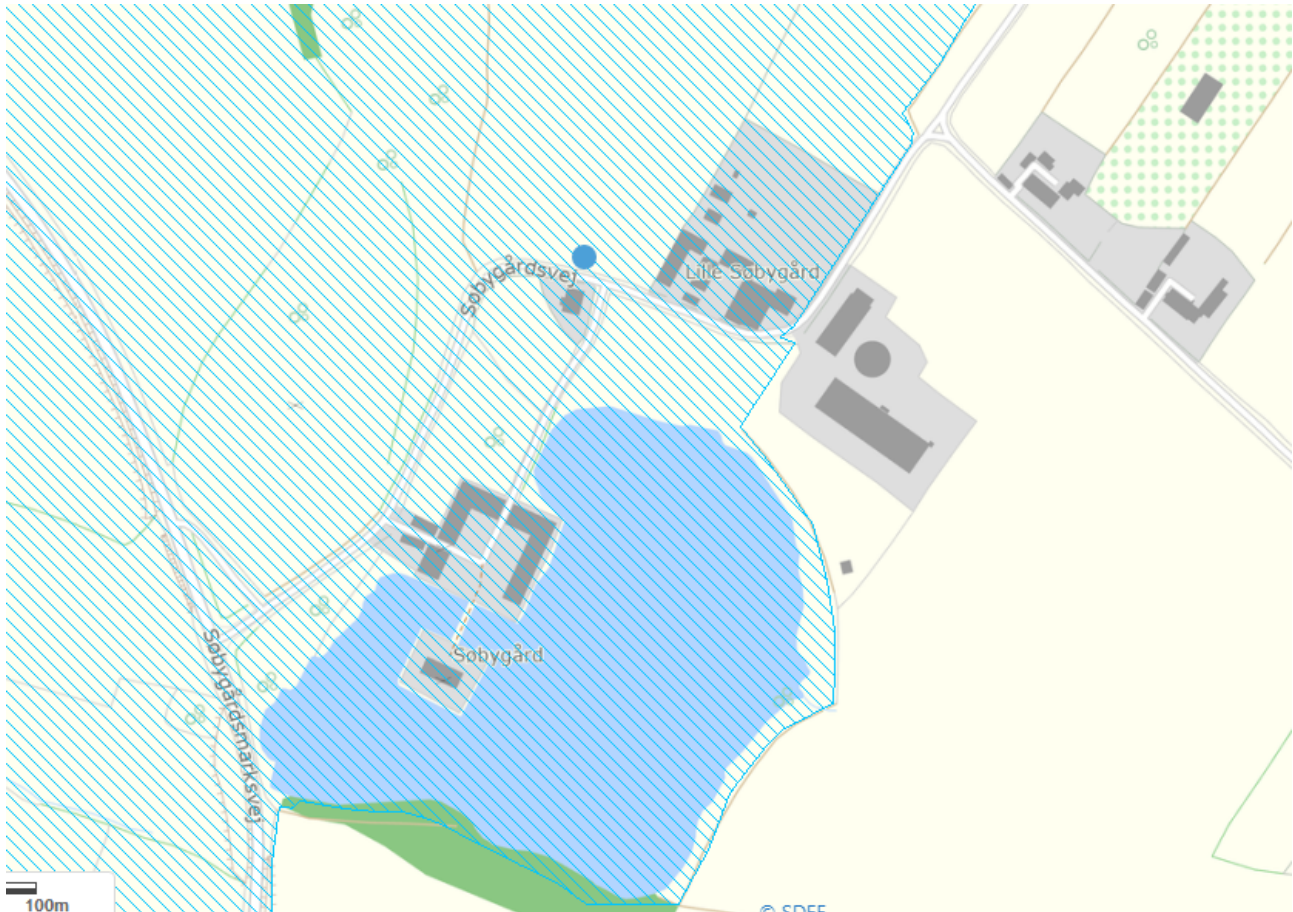
Fonden har gennem en årrække støttet forskellige energiprojekter på Ærø. Bl.a. Forprojekt til elfærgen Ellen, Ærø miljø & energikontor med tilskydning til energitilsyn hos private. Ærø eksperimentet. Jesper Bus med solceller til aircondition i bus, Øpover delebil, H2mill en prototype til at producere brint.

Desuden har vi i 2021 opsat Ladestanderne til biler i byerne Martal – Ærøskøbing og Søby. Derudover har vi opsat Cykelladere på Havnene i Søby og Marstal. -Og inden længe i Ærøskøbing. De er alle tilsluttet det almindelige elnet.

Og så har vi vores tulipanlader, som vi ønsker opstillet på Søbygaards parkeringsplads hvor der ikke er elnet.

...”

Af svaret fra Den Selvejende Institution Søbygaard, dateret den 21. juni 2022, fremgår at institutionen ser positivt på ansøgningen og foreslår en midlertidig placering ved Søbygaards p-plads bag voldene og Søbygaards bygninger.

Den ansøgte placering af cykelladestanderen er på oversigtsfotoet vist med en blå prik og fredningen er vist med skravering.

Fredningen

Området, det ansøgte skal placeres i, ligger inden for fredningen af Vitsø Nor og Søbygård, der blev fredet ved Fredningsnævnet for Fyns afgørelse af 31. august 2009. Fredningen har følgende bestemmelser af betydning for sagen:

” ...

§ 1. Fredningens formål

Fredningen har til formål:

- at sikre og fremme de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier i Søbygaard - Vitsø Nor området,
- at sikre den frie udsigt over noret samt sikre og udvide offentlighedens ret til færdsel og ophold i området,
- at give mulighed for at hæve vandstanden inden for et nærmere angivet område, så den

naturlige fordeling og bevægelse af vand genskabes i videst muligt omfang.

§ 2. Bevaring og genskabelse af områdets naturværdier og kulturhistoriske værdier

Natur- og kulturhistoriske værdier i fredningsområdet skal bevares, plejes og genskabes. Området skal således bevares i dets nuværende eller forbedrede og genoprettede tilstand, i henhold til fredningens formål. Øvrige tilstandsændringer er kun tilladte i det omfang de fremgår af følgende bestemmelser eller hvis de tillades ved en dispensation efter § 9.

...

§ 5. Bebyggelse og tekniske anlæg m.v.

I fredningsområdet må der ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, eller opstilles campingvogne. Der må heller ikke opføres tekniske anlæg i området, herunder fremføres luftledninger.

Fredningen er dog ikke til hinder for anbringelse af læskure for kreaturer, kreaturhegn eller opførelsen af fugletårne eller andre mindre anlæg, som f.eks. informationstavler, som vil understøtte offentlighedens adgang til området, såfremt det forud godkendes af fredningsnævnet.

Forbuddet mod ny bebyggelse gælder ikke for de arealer, der i dag hører under Vestermøllegård Højskole, Lille Søbygaard og Ny Søbygaard. For disse arealer skal beliggenhed og ydre fremtræden af ny bebyggelse samt om- og tilbygninger, herunder tagudskiftninger, af eksisterende bygninger dog forud godkendes af fredningsnævnet.

...

§ 9. Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra bestemmelserne i §§ 2-8, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50.

..."

Høring

Af Svendborg Kommunes indstilling som tilsynsmyndighed i henhold til forpligtende samarbejde mellem Ærø og Svendborg Kommuner af 12. september 2022 fremgår blandt andet følgende:

" ...

Svendborg Kommune vil gerne anbefale Fredningsnævnet for Fyn at godkende opsætning af cykelladestander på den ønskede placering ved p-plads og den offentlige vej, Søbygårdsvej.

...

Ladestanderen er en såkaldt Off grit - stander og selvforsynende med strøm via solceller og lille vindturbine, der genererer strøm til et batteri, hvor cyklerne kan lades fra.

Det oplyses, at selve laderen er 4,15 m høj, 40 x 40 cm i omfang i bunden og vejer 199 kg. Selve fundamentet er 60 cm i diameter og 1 m i dybden. Ifølge teknisk infoark udsender en 3 m høj ladestander ved en vindhastighed på 5 m/sec og i en afstand af 4,5 m støj svarende til ca. 39 dB.

Opsætningen sker i samarbejde med Ærøfonden, som ejer vindmøller og som igennem en årrække har støttet forskellige energiprojekter på Ærø bl.a. opsætning af ladestander til biler i Marstal, Ærøskøbing og Søby samt cykelladere i havnene i Søby og Marstal.

...

Vedrørende Natura 2000-område nr. 197

Projektområdet ligger 3 km udenfor nærmeste Natura 2000-område nr. 197, Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet om Als - et ca. 65.212 ha stort marint areal, hvor bugter og vige samt rev og sandbanke er den mest udbredte naturtype med arter som edderfugl og marsvin på udpegningsgrundlaget. Opsætning af cykelladestander langs Søbygårdsvej ved Søbygaard vurderes ikke at have negativ påvirkning på Natura 2000-området.

Vedrørende beskyttede dyre- og plantearter jf. bilag 3 og 5 i naturbeskyttelsesloven

Svendborg Kommune har ikke konkret kendskab til forekomst af bilag IV-arter fra bilag 3 indenfor projektområdet ved Vitsø Nor. Ifølge bilag IV-håndbogen (<https://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>) forekommer de på kortet ovennævnte bilag IV-arter (sydflagermus, dværgflagermus, markfirben, klokkefrø, stor vandsalamander, spidssnuet frø, springfrø) indenfor det 10 x 10 km kvadrater grid som projektområdet ligger indenfor. Ingen af ovenstående arter er registreret eller vurderes af have leve- eller ynglested, hvor ladestanderen ønskes opsat. Svendborg Kommune er heller ikke bekendt med forekomst af plantearter, der fremgår af samme lovs bilag 5, indenfor projektområdet.

Det er Svendborg Kommunes samlede vurdering, at opsætning af cykelladestander ikke vil beskadige eller ødelægge bilag IV-arters yngle- eller rasteområder eller ødelægge plantearter fra ovennævnte bilag 3 og 5.

Kommunens begrundelse for indstilling

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at cykelladestander er et teknisk anlæg, som ifølge fredningens § 5 ikke må opføres.

Det er imidlertid også kommunens vurdering, at der er tale om et mindre anlæg, som i sin udformning og omfang ikke vil skæmme de kulturhistoriske og landskabelige værdier omkring Søbygaard, og som vil være til gavn for mange el-cyklister på Ærø.

Det er samtidig et anlæg som ifølge det oplyste helt lokalt udsender meget lidt støj, nemlig ca. 39 dB indenfor 4,5 m fra standeren, hvilket vurderes at svare til støjen fra et almindeligt moderne køleskab.

Samlet set vurderer Svendborg Kommune, at opsætning af cykelladestander på den angivne placering ved Søbygaard ikke vil stride direkte imod fredningens omfang og formål, og dermed godt kan anbefales.

Svendborg Kommune vil derfor gerne indstille til Fredningsnævnet for Fyn om at give dispensation til det ansøgte.

..."

Dansk Ornitologisk Forening har ved mail af 5. oktober 2022 oplyst, at foreningen ikke har indvendinger mod det ansøgte.

Denne afgørelse er truffet af formanden på skriftligt grundlag i henhold til forretningsordenens § 10, stk. 5.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Fredningsnævnet finder, at den ansøgte cykelladestander med sin størrelse og sit udseende samt påtænkte placering væk fra Søbygård skjult bag en bygning ikke påvirker de kulturhistoriske, naturhistoriske og landskabelige værdier eller den frie udsigt på en sådan måde, at det ansøgte er i strid med fredningens formål.

Den ansøgte cykelladestander skal opsættes til brug for offentligheden, herunder besøgende på Søbygård og brugere af Herregårdsruten og understøtter dermed den del af fredningens formål, der omhandler offentlighedens ret til færdsel og ophold i området.

Fredningsnævnet ved formanden meddeler på denne baggrund dispensation som ansøgt.

Dispensationen er givet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Under hensyn til det af Svendborg Kommune oplyste, er naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3 ikke til hinder for den meddelte dispensation, ligesom fredningsnævnet vurderer, at det ansøgte, allerede under hensyn til afstanden, ikke vil skade integriteten af de nærmest liggende Natura 2000 områder, område nr. 197 (Habitatområdenr. 173 og Fuglebeskyttelsesområdenr. 64) Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet

omkring Als og område nr. 127 (Habitatområdenr. 111 og Fuglebeskyttelsesområdenr. 71 og 72) Sydfynske Øhav

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Klage skal ske via nævnets klageportal, som der linkes til på <https://kpo.naevneneshus.dk>, hvor der også er nærmere vejledning i klageproceduren, se <https://naevneneshus.dk>.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Der kan findes nærmere vejledning om betaling af klagegebyr på Nævnenes hus' hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er givet, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2.

Anni Højmark
formand